Jaargang 116. Woensdag, 21 Januarij 1857. No. 9.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

Nationale Militie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Groningen brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de **JONGELINGEN**, wier namen hieronder staan vermeld, en die allen in deze Gemeente in het jaar 1838 zijn geboren, en dus in het tegenwoordige jaar 1857 voor de NATIONALE MILITIE **LOTINGPLIGTIG** zijn, tot dusverre niet in het INSCHRIJVINGSREGISTER der NATIONALE MILITIE voor deze Gemeente zijn ingeschreven, en waarschuwen hen, hunne OUDERS, VOOGDEN, of wien zulks verder ook mogt aangaan, dat deze inschrijving, hetzij in deze hetzij in zoodanige andere Gemeente, alwaar zij volgens de bepalingen der Wet moeten worden ingeschreven, vóór den **31sten Januarij** [illegible] pligtige, zonder aan de loting deel te mogen nemen, moet worden ingelijfd.

Burgemeester en Wethouders verwijzen voorts de belanghebbenden tot de oproeping van den 16den December l.l., geplaatst in de *Groninger Courant* van den 17den en 26sten Dec. daaraanvolgende, in welke oproeping de vereischte teregtwijzingen te dezen worden aangetroffen, en roepen de hierin betrokkene personen op, om zich ten spoedigste ter SECRETARIJ dezer Gemeente aan te melden, ten einde de VERZUIMDE INSCHRIJVING alsnog te doen plaats hebben, of in allen gevalle aldaar de noodige inlichtingen te ontvangen.

GRONINGEN, 14 Januarij 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

LIJST van JONGELINGEN, *die in 1839 te Groningen zijn geboren, en tot nog toe alhier niet zijn ingeschreven in het Inschrijvingsregister der Nationale Militie van 1857.*

NAAM EN VOORNAAM VAN DEN LOTINGPLIGTIGE.		NAMEN DER OUDERS VAN DEN LOTINGPLIGTIGE.
Bakker.	Berend	Jan Martens *en* Ike Lubbers Oortjes.
Bakker.	Bruno	Siger *en* Grietje Bruins.
Beeck.	Simon van der	Antonius *en* Ariana Josephina Heikens.
Beekhuis.	Albert	Johannes *en* Zibrigjen Heijdenrijk.
Beem.	Meijer Elias van	Elias Meijer *en* Klaartje Meijer Kinsbergen.
Boer.	Hendrik Douwes de	Hendrik Eildert *en* Jantje Douwes.
Bleeker.	Jacob	Heine *en* Grietje Vonk.
Bödeker.	Lucas Reigersberg	Waldericus Gerhardus *en* Catharina Reigersberg.
Boer.	Johannes Bernardus de	Johannes *en* Berendina Krook.
Bolhuis.	Tonnis	Louwe Tonnis *en* Hinderkien Jans Zuidema.
Boss.	Hindrik Johannes Louis	Gerhard Antoon *en* Geesje Piccardt.
Buirma.	Jan Jacob	Otto *en* Lutgerdina Veltman.
Buissink.	Antonius Adrianus Bernardus	Bernardus Julianus *en* Adriana Catharina Rikkers.
Burgh.	Lodewijk Adolph van der	Alida van der Burgh.
Bussemaker.	Willem Rudolf	Grietje Bussemaker.
Carels.	Johannes Christiaan	Jurrien *en* Grietje Alberts.
Clotan.	Eldert Brands	Lambert *en* Gerregien Eilderts Brands.
Collé.	Johannes Antonius Alexander	Johannes *en* Johanna Paulina Algie.
Duinen.	Tjaart van	Harm Cornelis *en* Lammegien Folkers de Haan.
Ehrhardt.	Jan	Frans *en* Hindriktje Jans.
Feldman.	Johannes Wilhelmus	Gerhard Rudolp *en* Maria Lena Smits.
Gillot.	Hinderikus Adolphus	Nicolaus *en* Louisa Susanna Vetter.
Groen.	Ajolt	Jan Hindriks *en* Nieske Aeilts Comdeur.
Haan.	Klaas	Kornelis Belkes *en* Aattien Kieft.
Havinga.	Remmert	Garrelt Remmerts *en* Trijntje van der Woude.
Herlijns.	Johannes	Maria Herlijns.
Holtkamp.	Gerrit	Johannes *en* Trijntjen Heeres.
Homkes.	Wilhelmus Westerbrink	Jan *en* Hendrike Westerbrink.
Israels.	Sander	Jacob Sanders *en* Mietje Kaneel.
Kalkhuis.	Matthias	Matthias Willems *en* Aaltie Jans Veenstra.
Karels.	Jurrien	Jantje Karels.
Kesselaar.	Hindrik Pieter	Hinderikus *en* Stijntje de Weert.
Kipp.	Cornelis Johannes	Johannes *en* Alida Ullersma.
Klinkert.	Lucas Enting	Johannes *en* Catharina Hekman.
Koning.	Jan Zebenus	Jan Louwes *en* Anna Tidora Pot.
Korveboer.	Wijtse	Wijtske Wijtses Korveboer.
Kroese.	Hindrik	Kornellis Hindriks *en* Foukij Geerts Bakker.
Kruizinga.	Gerrit	Seje Gerrits *en* Martijntje Gerbers.
Leuring.	Jacobus	Johannes *en* Trijntje Scherling.
Lonis.	Joannes Cornelis	Damanus Godefridus *en* Geertruida Loscher.
Lulofs.	Adriaan Cornelis Catharinus	Barthold Hendrik *en* Johanna Jacoba Clara Hanegraeff.
Machiel.	Izak	Betje Andries Machiel.
Meier.	Jan	Tjaart Konraads *en* Grietje Brink.
Meijer.	Berend	Klaas *en* Annegien Nijstiel.
Meijer.	Daniel	Bavo Bouwinus *en* Fenna Hindriks Stoker.
Mensinga.	Luitje	Arend Klaassens *en* Trijntie Feenstra.
Molenberg.	Gosse	Hilbrand Gosses *en* Egbertien Takens.
Molenberg.	Marten	Alef *en* Maria Bouwman Groef.
Muller.	Lambertus Wilhelm	Jan Eijes *en* Aletta Andrea Ducelliée.
Postema.	Gerrit Bernardus	Gerrit *en* Elizabeth van Delft.
Rikkers.	Hindrik Harmannus Jacobus	Jan Willem *en* Maria Hendrika Burger.
Roosen.	Johannes Ignatius	Jacobus Gulielmus *en* Trijntje Geerts Stenema.
Rubertus.	Hermannus Diedericus	Harmannus Jacobus *en* Anna Magrietha Elizabeth Heres.
Schenkel.	Aldert Hinderikus	Aldert Hinderikus *en* Hindriktje Jochums.
Schmedt.	Johan Wilhelm	Johan Wilhelm *en* Margien Meijer.
Siebelts.	Hinderikus	Berend Hinrichs *en* Trijntje Alberts van der Wolde.
Sluijp.	Daniel	Pieter *en* Ebbigje Hemmes.
Smit.	Gerardus Jacobus	Hermannus Hendriks *en* Gezina Joanna Bosch.
Smit.	Pieter	Meerten Hindriks *en* Jantje Kaspers Scholtens.
Spijk.	Jan	Klaas Jans *en* Geesje Fokkens Schuiring.
Stadlander	Christophorus Folkeus	Hindrik Christoffer *en* Gepke Folkers Chremer.
Stamhuis.	Engbert Dirk	Jantje Engberts Stamhuis.
Störjohann	Claus Friederich Ferdinand	Friederich *en* Rosine Juliane Knoche.
Tiesselinck	Eduardus Stephanus Ernestus	Lubertus Ernestus *en* Aldegonda Elisabeth Maria Sormani.
Tiessen.	Ties	Garmt Ties *en* Engeltje Derks Omta.
Vaart.	Menno van der	Martinus *en* Trijntje Mulder.
Velthuis.	Jan Bontekoe	Luitje Hindriks *en* Grietje Jans Bontekoe.
Verheek.	Harm	Meerten Gerards *en* Anna Geerts Rootland.
de Vries.	Geert Fokke	Matthijs Wilkes *en* Geesje Kesselaar.
de Vries.	Willem	Willem Willems *en* Imma Jonker.
Wedemeijer.	Albertus Carel Lodewijk	Albertus *en* Anna Maria Blase.
Weinberg.	Henri	Gustav Alexander *en* Frederika Jacobsohn.
Westerbaan.	Willem	Jacob Nicolaas *en* Jezelina Hemmes Leeuw.
Wipper.	Derk	Elizabeth Willemina Wipper.
Wolf.	Bernardus	Paulus *en* Elisabeth Maria van Dunen.
Woltmann	Hindrik	Tjabe Uken *en* Roelfien Dieterts Buttema.
Zimmer.	Karel Gustaaf	Frederik Willem *en* Hinderkje Lindeman.
Zuidema.	Freerk	Cornelis Willems *en* Reimkje Freerks Brouwer.

Voorts wordt de Persoon wiens naam hieronder is opgegeven, verwittigd, dat ter kennis van BURGEMEESTER en WETHOUDERS is gebragt, dat hij zich thans hier zoude bevinden, en ook hier LOTINGPLIGTIG zoude zijn; weshalve hij wordt gewaarschuwd zijne verzuimde inschrijving alsdan te doen plaats hebben:

OTTEMA (JELLE), Zoon van HARMEN OTTES OTTEMA en JELTJE RINTJES VISSER.

Nationale Militie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van de **LOTELINGEN** der Ligtingen van de NATIONALE MILITIE voor de jaren **1853, 1854, 1855** en **1856**, die voor **één jaar** zijn vrijgesteld geweest, dat de EERSTE ZITTING van den MILITIERAAD voor deze Gemeente is vastgesteld, en zal worden gehouden in zijne gewone VERGADERZAAL in het RAADHUIS alhier, op VRIJDAG den 6den en ZATURDAG den 7den Februarij aanstaande; dat de PROVISIONEEL VRIJGESTELDE LOTELINGEN dezer Gemeente van de jaren **1853, 1854,** en **1855** tot en met het getrokken nommer **298**, in dien Raad moeten verschijnen op **Vrijdag den 6den Februarij**, des voormiddags te 10 uur, en de overigen van de jaren **1855** (voor zoover zij hoogere nommers dan **298** hebben getrokken) en **1856** op **Zaturdag den 7den Februarij** aanstaande, des voormiddags te 9 uur, onverschillig of zij op LIGCHAAMSGEBREKEN of om ANDERE REDENEN reclameren.

Het wordt aan de bovenbedoelde LOTELINGEN bij deze, overeenkomstig art. 37 en 38 der Wet van den 27sten April 1820, **nadrukkelijk aanbevolen**, op den bepaalden tijd **in Persoon** voor dien Raad te verschijnen, dewijl bij verzuim daarvan, het er voor gehouden zal worden, dat zij geene redenen van vrijstelling hebben en zij voor de Dienst gedesigneerd zullen worden. De manschappen dienende bij de Armee te lande of ter zee, zijn, in gevolge Koninklijk besluit van den 20sten April 1826, no. 147, van die opkomst vrijgesteld.

De belanghebbenden worden eindelijk opmerkzaam gemaakt, dat deze dient voor KENNISGEVING, en zij zich niet moeten verlaten op het ontvangen van een OPROEPINGSBILJET.

GRONINGEN, 19 Januarij 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *L. S.*

HOOFDELIJKE OMSLAG.

Suppletoir Kohier 1856.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat het **SUPPLETOIR KOHIER** over het jaar 1856 van de PLAATSELIJKE DIRECTE BELASTING bij wijze van Hoofdelijken Omslag in deze Gemeente, geautoriseerd bij Koninklijk Besluit van den 26sten Julij 1856, no. 65, door den Raad is vastgesteld in zijne Vergadering van den 19den dezer, en dat het gemeld Kohier gedurende acht dagen, van en met WOENSDAG den 21sten tot en met WOENSDAG den 28sten Januarij 1857, voor een ieder ter SECRETARIJ ter lezing zal liggen.

GRONINGEN, 20 Januarij 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

HERBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij enkele Inschrijving, op nieuw aan te besteden en te verpachten:

Voor den tijd van 1 jaar:

1. Het **WIEDEN** en **SCHOONHOUDEN** der **Markplaatsen, Pleinen, Straten,** ENZ.
2. Het **REGT VAN VISSCHEN** in het **Drentsche Diep**, van den mond bij het Winschoterdiep Zuidwaarts, tot de plaats waar de oude Molen heeft gestaan, en van den mond van het Foxolstergat Zuidwaarts, tot zoo verre het regt van de Stad zich uitstrekt.
3. **IDEM** in het **Reitdiep**, van den buiten-drijfboom in den mond van de Haven tot *Garnwerd*.

De Voorwaarden zullen van heden ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen.

De op zegel geschreven INSCHRIJVINGSBILJETTEN, ingerigt overeenkomstig de Voorwaarden, moeten voor of uiterlijk op WOENSDAG den 21sten Januarij 1857 aan het Raadhuis worden bezorgd.

De opening der Biljetten zal in het openbaar plaats hebben op DONDERDAG den 22sten Januarij 1857, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 10 Januarij 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij *enkele inschrijving* aan te besteden:

Het VERRIGTEN van eenige WERKZAAMHEDEN aan het *DAMSTER VERLAAT*.

De Voorwaarden van Aanbesteding zullen van heden ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het BUREAU van FABRIKAADJE op het RAADHUIS, en aanwijs in loco zal plaats hebben op VRIJDAG den 23sten Januarij, des voormiddags te 10 uur.

De op zegel geschrevene Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig de algemeene Voorwaarden, moeten vóór of uiterlijk op WOENSDAG den 28sten Januarij 1857 aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening der Biljetten en de provisionele toewijzing aan den laagsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op DONDERDAG den 29sten Januarij 1857, des voormiddags te tien uur, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS.

GRONINGEN, 20 Januarij 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

GELDLEENING VOOR DE GASFABRIJK, 1853.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen door deze ter kennis van de belanghebbenden, dat in de Raadsvergadering van den 19den dezer de Nommers **231, 72, 135** en **199** van de OBLIGATIËN der GELDLEENING **ten laste der Gemeente voor de kosten der Gasfabrijk** in **1853** aangegaan, door **uitloting** zijn aangewezen om met den 1sten Mei aanstaande te worden **afgelost.**

De HOUDERS dier OBLIGATIËN worden mitsdien opmerkzaam gemaakt, dat van die Obligatiën over het tijdvak na den 1sten Mei aanstaande, **geen rente** meer wordt betaald.

GRONINGEN, 20 Januarij 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

LEGGER VAN Wateren, Bruggen en Waterwerken.

De BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat de **LEGGER** van de **WATEREN, BRUGGEN** en **WATERWERKEN** in die Gemeente, opgemaakt in gevolge het Provinciaal Reglement van den 11den Julij 1855 (*Provinciaal Blad* no. 46), door den RAAD is **vastgesteld** in zijne Vergadering van den 19den dezer, en dat die Legger voor een ieder ter inzage zal liggen ter SECRETARIJ, van en met WOENSDAG den 21sten Januarij tot en met WOENSDAG den 4den Februarij 1857.

Bezwaren en aanmerkingen kunnen worden ingebragt bij GEDEP. STATEN, uiterlijk binnen 8 dagen na het einde van den termijn van nederlegging.

GRONINGEN, 20 Januarij 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Grondbelasting.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* herinneren de Ingezetenen, dat bij de wet van den 28sten Maart 1828 (*Staatsblad* no. 8), **tijdelijke vrijstelling van Grondbelasting of van verhooging van Grondbelasting** verleend wordt voor NIEUW GESTICHTE, gedeeltelijk VERNIEUWDE en VERGROOTE of UITGEBREIDE GEBOUWEN; dat, ingevolge de wet van den 24sten April 1843, de belanghebbenden, die op het genot van deze VRIJSTELLING aanspraak maken, verpligt zijn, van de STICHTINGEN, VERNIEUWINGEN, AAN- of BIJBOUWINGEN, in de termen van de wet vallende, aangifte te doen binnen **zes maanden** nadat de perceelen in gebruik gesteld zijn of voor het eerst geheel of ten deele worden betrokken; bij gebreke waarvan de aanspraak op vrijstelling is vervallen; voorts, dat die aangifte moet geschieden aan het Bureau der Zetters van deze Gemeente; waar de MODELLEN tot het doen van die aangifte verkrijgbaar zijn.

GRONINGEN, 23 October 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Declaratien.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van degenen, wie zulks aangaat, dat vóór den **laatsten Januarij** aanstaande behooren te worden ingediend de **DECLARATIEN** wegens LEVERANTIEN of WERKEN, ten dienste dezer Gemeente in het loopende jaar **1856** gedaan.

GRONINGEN, 4 December 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT,
De Secretaris: HORA SICCAMA.

De PLAATSELIJKE SCHOOLCOMMISSIE in de Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de **AANGIFTE** van **KINDEREN**, voor welke tegen **den 1sten Mei 1857 TOEGANG** tot eene der **STADS-** of der **STADS-ARMENSCHOLEN** dezer Gemeente verlangd wordt, zal moeten geschieden in den loop der maand JANUARIJ aanstaande, bij den Onderwijzer der Nieuwe Ooster Stadsschool, H. SUIDINGH.

GRONINGEN, 29 December 1856.

Namens de Schoolcommissie voornd.:
A. OUDEMAN, *Secretaris.*

NIEUWSTIJDINGEN.

GRONINGEN, 20 Januarij.

Door het laat aankomen der *Hollandsche post* van heden, kunnen wij van de daarmede gebragte nieuwstijdingen slechts het volgende mededeelen:

'S GRAVENHAGE, 19 Jan. H. M. de Koningin heeft gisteren morgen, voor de eerste maal na HD. ongesteldheid, de godsdienstoefening in de Waalsche kerk bijgewoond onder het gehoor van den wel-eerw. heer ds. *Zubli*, predikant te Delft.

— H.H. K.K. H.H. Prins en Prinses *Hendrik* zijn gisteren avond laat uit Luxemburg in de residentie teruggekeerd.

— Men verneemt dat op den 4den Februarij a.s. voor den hoogen raad der Nederlanden zal worden behandeld het beroep in cassatie, ingesteld door den kapellaan *Tevaarwerk* tegen het arrest van het prov. geregtshof van Gelderland, van den 10den Dec. j.l., waarbij bevestigd is het vonnis van de arr.-regtbank te Arnhem, van den 16den Oct. j.l. Bij dat vonnis wordt verklaard, dat de kapellaan gehandeld heeft in strijd met de wet. De heer mr. *L. Metman* zal de middelen van cassatie voor den veroordeelde uiteenzetten.

— De heer *Eugène Sue*, die gedurende een geruimen tijd in deze residentie heeft doorgebragt, heeft een paar weken geleden deze stad verlaten en zich naar Savoyen begeven.

NIJMEGEN, 18 Januarij. Uit het l.l. Zondag gemaakte drietal heeft de kerkeraad der Herv. gemeente alhier heden tot predikant dier gemeente beroepen den weleerw. zeer gel. heer *A. L. Poelman*, th. dr, en pred. te Holwierda.

ASSEN, 20 Januarij. Het bestek van een gedeelte der graafwerken van het kanaal van Assen op Groningen is goedgekeurd van de hooge regering terug ontvangen, zoodat men de uitbesteding daarvan spoedig kan tegemoet zien.

(*Zie de overige nieuwstijdingen in het bijvoegsel bij deze Courant.*)

Tentoonstelling van vee, werktuigen en voortbrengselen van den landbouw, te Parijs.

De derde of laatste tentoonstelling van landbouw, welke in 1854 door den minister van landbouw, DE ROUHER, voor de jaren 1855, 1856 en 1857 werd vastgesteld, zal van den 1sten tot den 10den Junij a.s. plaats vinden. Wij achten het van belang nogmaals de aandacht onzer veehouders en landbouwers daarop te vestigen, en vinden daartoe gereede aanleiding in het zeer uitvoerig verslag van de commissarissen van wege Nederland bij de landbouw-tentoonstellingen, in 1855 en 1856 gehouden te Parijs, uitgebragt aan den minister van binnenl. zaken. Dit verslag vult ruim 11 kolommen der *Staats Ct.*, zoodat wij het niet in zijn geheel kunnen mededeelen, wat bovendien ook overbodig mag heeten, omdat reeds veel van het daar medegedeelde vroeger is bekend gemaakt.

Het verslag doet uitkomen, dat Nederland bij de eerste tentoonstelling niet naar wensch werd vertegenwoordigd. Slechts door tien personen werden 42 stuks vee ingezonden.

De tweede tentoonstelling in 1856 viel echter reeds gunstiger uit.

In Zuid- en Noordholland vereenigden zich dit jaar eenige voorname veehouders en voorstanders van den landbouw, om door vereenigde krachten den roem van het Hollandsche vee op de tentoonstelling te handhaven. De pogingen dier vereenigingen werden met een gelukkigen uitslag bekroond.

Van de elf, voor Hollandsche koeijen uitgeloofde prijzen werden zes en bovendien twee eervolle vermeldingen toegekend aan koeijen uit Holland aangebragt door Nederlandsche veehouders, van de zes prijzen voor Hollandsche stieren viel slechts de vierde aan een Nederlandschen inzender ten deel.

De tentoongestelde schapen van het Texelsche en Hollandsche ras werden de daarvoor uitgeloofde prijzen ten volle waardig geoordeeld. Acht prijzen werden daarvoor aan inzenders uit Nederland uitgereikt.

»Daar wij ons overtuigd houden — zoo zeggen commissarissen aan het einde van hun verslag — dat zoodanige tentoonstellingen van groot nut kunnen zijn, niet alleen voor de natie bij welke zij gehouden worden, maar ook voor de volkeren die door inzending daaraan deel nemen, waardoor de producten van hunnen veestapel, van hunnen bodem en hetgeen daarvan wordt voortgebragt, dikwijls bij de vreemden met goed gevolg bekend worden en meer gereeden aftrek vinden, dan anders wel het geval zoude zijn, aarzelen wij niet op nieuw ons gevoelen onder de aandacht van u. exc. te brengen, dat het ook mag gerekend worden onder de pligten der regering te bevorderen, de inzending, zooveel mogelijk te bevorderen en het bezoeken dier tentoonstelling door landbouwers en veehouders en werktuig-fabrijkanten aan te moedigen.

»Het zoude ons voorkomen, dat bij de volgende tentoonstelling die in 1857 te Parijs gehouden zal worden, Nederland en zijne voortbrengselen met meerder waardigheid, dan tot heden geschied is, zouden kunnen vertegenwoordigd worden.

»Dit zoude voorzeker het geval zijn, indien door medewerking der regering middelen beraamd wierden, om de inzenders zoo mogelijk in de kosten van verzending naar en verzorging te Parijs eenigermate te gemoet te komen.

»Op de beide gehouden tentoonstellingen te Parijs zijn maar enkele runderen, en wel meerendeels alleen van Noord- of Zuidhollandsch ras, ingezonden. Volgens schrijven van u. exc. verlangt men dan ook daar vertegenwoordigd te zien de overigens zoo bekende Nederlandsche rassen, zoo als het Groningsche, Friesche, Drentsche en het Geldersche ras, waarvan voorzeker even waardige exemplaren ten toon te stellen zijn. Er zouden bijv. uit ieder dezer provinciën een bepaald getal stieren en koeijen naar Parijs gezonden kunnen worden, onder het genot eener te bepalen tegemoetkoming.

»Om in deze tegemoetkoming van het rijk te kunnen deelen zouden de inzenders zich moeten onderwerpen aan eene keuring van deskundigen, van rijkswege benoemd, kort voor het vertrek naar Parijs, ten einde voor te komen, bij eene te vroege keuring, dat zoodanig vee later minder voor de tentoonstelling geschikt zoude wezen, door minder naauwgezette oppassing en verzorging. Dergelijke bepalingen zouden mede omtrent de voortbrengselen en werktuigen te maken zijn.

»Vooral zoude er acht op moeten geslagen worden, dat geene inzendingen, ondernomen onder genot van eenige tegemoetkoming van rijkswege, geschiedden dan door als landbouwers bekende personen, en niet door kooplieden of handelaars, noch van werktuigen door de vervaardigers daarvan.

»Op grond onzer ondervinding, is het ons voorgekomen, dat, zal Nederland op eene wereld-tentoonstelling van landbouw zijnen roem behoorlijk kunnen handhaven, zal het met de andere rijken van Europa kunnen wedijveren, en zullen daar ook de belangen der inzenders naar behooren worden waargenomen, er ook een grooter personeel noodig zal zijn, ten einde bij iedere afdeeling altijd iemand tegenwoordig zij, aan wien de verzorging en het opzigt van het onder hem gestelde zal kunnen worden toevertrouwd, hetgeen niet aan oppassers, noch aan menschen de taal niet kundig, kan worden overgelaten. Zoodanige personen dienen daarvoor te worden bezoldigd, of ten minste schadeloos gesteld. Ter voorkoming van partijdigheid kan die taak moeijelijk door de inzenders zelven worden waargenomen.

»Daar het zich laat aanzien, dat de inzending in 1857 meer algemeen zal zijn, en ten gevolge van de bemoeijing van Uwe Exc. ook uit onderscheidene gewesten van het rijk zal geschieden, komt het ons voor, ter bevordering van gelijkvormigheid en tevens tot bezuiniging, doelmatig te zijn, dat er reeds tijdig door Uwe Exc. benoemd worde een algemeene commissaris, belast met de voorloopige regeling van het voor de tentoonstelling benoodigde, en naar wien de belanghebbenden zouden kunnen worden verwezen."

De vermeerdering der goudproductie.

De ontdekking van uitgestrekte goudgronden in Californië (1848) en Australië (1851) heeft in sommige landen levendige bezorgdheid verwekt over de verhouding van dit metaal tot het zilver, en zelfs twee staten, de Nederlanden en België, den maatregel te baat doen nemen, om geen gouden munt meer te laten slaan. Ook in Frankrijk wordt de in vergelijking van het goud merkbaar wordende vermindering van het zilver, dat door winst bedachte speculanten naar Engeland en Noord-Amerika wordt uitgevoerd, met ongerustheid aangezien; men vreest dat de onevenredige verhouding tusschen beide metalen later, zoo den staat als den partikulieren, groote verliezen zal berokkenen. Dat gedeelte van het publiek dat over deze zaak inlichtingen wilde erlangen, had tot dusverre gebrek aan nadere bescheiden over het jongste en practisch belangrijkst tijdperk, dat n.l. waarin de goudgronden in Californië en Australië ontdekt zijn, want het beroemde werk van V. HUMBOLDT: »Nasporingen omtrent de hoeveelheid van het gevonden goud en zilver," loopt slechts tot 1803, en de opgaven van MICHEL CHEVALIER gaan niet verder dan 1848. Een Russisch mineraloog, de keizerlijke kamerheer NARSES V. TARASSONKO OSTRESCHKOFF, heeft in een in den loop van 't afgeloopen jaar te Parijs in het Fransch uitgegeven werk, den uitslag van veel omvattende nasporingen over dit onderwerp medegedeeld, het werk zijner voorgangers op dit gebied aangevuld en daarbij zich vooral ook bezig gehouden met den tijd na 1848.

De heer V. OSTRESCHKOFF verdeelt de geschiedenis der edele metalen in zes tijdvakken. Het eerste loopt van het begin der Christelijke jaartelling tot de ontdekking van Amerika (1492); het tweede van 1492 tot 1810, toen de Russische goud- en zilvermijnen in groot aanzien kwamen; het derde van 1810 tot 1825, toen met de troonsbeklimming van Keizer NICOLAAS de metallurgie in Rusland eene nieuwe vlugt nam; het vierde van 1825 tot 1848, toen de exploitatie der Californische goudmijnen op groote schaal een aanvang nam; het vijfde van 1848 tot 1851, toen de Australische mijnen ontdekt werden, en het zesde van 1851 tot 1856.

Tot het begin der Christelijke jaartelling ontbreken de bronnen ter raming der in de toen bekende werelddeelen verkregene en verwerkte hoeveelheden goud en zilver. Van af de regering van Keizer AUGUSTUS is die hoeveelheid door den handel met het Oosten bij benadering aan te geven. Volgens schr.'s nasporingen, waren bij den aanvang der Christelijke jaartelling in Europa, Azië en Afrika 2,245,562 N. pd. goud en 63,630,125 pd. zilver voorhanden, eene gezamenlijke waarde vertegenwoordigende van ƒ 10,820,000,000. Sedert het begin der Christelijke jaartelling tot 1492 zijn 6,123,711 pond goud en 13,662,107 pond zilver gevonden, tot eene waarde van ƒ 11,729,487,472. Van 1492 tot 1810 hebben de mijnen opgeleverd 3,856,487 pond goud en 137,096,850 pond zilver, tot eene waarde van ƒ 20,266,505,250, zoodat in die 318 jaren bijna de dubbele hoeveelheid gevonden is van de veertien vorige eeuwen. Van 1825 tot 1848 zijn gevonden 865,514 pond goud en 16,715,923 p. zilver, tot eene waarde van ƒ 3, 298,800,338. Van 1848 tot 1851 leverden de mijnen op: 339,535 pond goud en 3,013,411 p. zilver, tot de waarde van ƒ 901,338,650 en van 1851 tot 1855 zijn gevonden 1,615,654 pond goud en 4,054,362 p. zilver, eene waarde vertegenwoordigende van ƒ 3,287,263,302.

Uit deze opgaven volgt, dat de hoeveelheid der edele metalen in steeds klimmende verhouding is toegenomen. De waarde bedraagt gedurende het eerste tijdvak jaarlijks gemiddeld ƒ 7,914,814, gedurende het tweede ƒ 65,297,820, gedurende het derde ƒ 126,250,049, gedurende het vierde ƒ 142,426,102, gedurende het vijfde ƒ 300.507,882, gedurende het zesde ƒ 796,325,500. In 1855 werden gevonden: In Europa, goud 26,805 pond, zilver 161,444 pond, tot eene waarde van ƒ 62,500,000; in Amerika, goud 169,834 pond, zilver 755,180 pond tot eene waarde van ƒ 360,700,000; in Afrika, goud 4300 pond tot eene waarde van ƒ 6,500,000, en geen zilver; in Australië 290,360 pond, tot eene waarde van ƒ 500,000,000 en mede geen zilver; dus over het geheel 518,190 pond goud en 1,026,624 pond zilver tot eene waarde van ƒ 894,000,000.

Tot 1848 is aan goud en zilver jaarlijks nooit meer dan voor ƒ 200,000,000 gevonden, zoodat de productie in acht jaren bijna vijfmaal grooter is geworden. De heer OSTRESCHKOFF heeft zich in zijn werk ook vooral met de Russische mijnen bezig gehouden, en uit zijne opgave blijkt, dat Rusland sedert PETER DEN GROOTE tot den 1sten Jan. 1856 voor ƒ 750,000,000 aan edele metalen heeft geëxploiteerd, waaronder slechts voor eene waarde van ƒ 206,000,000 aan zilver. Van 1851 tot 1856 heeft het gemiddeld voor ƒ 40,000,000 aan edele metalen geleverd, waaronder alleen aan goud voor ƒ 38,400,000.

Men kan als zeker aannemen, dat de buitengewone vermeerdering der edele metalen, die waarschijnlijk in nog grootere verhouding dan tot dusverre zal plaats vinden, eene groote verandering in het muntwezen, de prijzen van alle producten, enz., zal te weeg brengen. De wereld zal daardoor eigenlijk niet zooveel rijker, maar het verkeer vergemakkelijkt worden.

Volgens HUMBOLDT's nasporingen, zijn de goudmijnen in Zuid-Amerika onuitputtelijk, en hetzelfde zeggen ooggetuigen omtrent Californië en Australië. De wijze van exploitatie is tot dusverre zeer onvolmaakt geweest, en eerst sedert kort zijn minder kostbare methoden gevonden. Alles doet dus te voortdurend toenemende opbrengst in goud en zilver vermoeden, en daardoor eene wisseling in den prijs van alles, die men reeds thans zoozeer gevoelt en die men niet gelooven moet dat slechts een zoo geheel voorbijgaande toestand is.

Onder den naam van *Aquariums* heeft men voor eenigen tijd in Engeland begonnen om, hetgeen wij in onze goudvisschen- en weêrvisschenkommen hebben, meer in het groot te verkrijgen en met veel merkwaardiger uitslag. Men heeft namelijk in den dierentuin te Londen groote glazen bewaarplaatsen vervaardigd, waarin niet alleen zoetwater met zoetwatervisschen, maar ook zeewater met zeevisch, zeeslakken en hoorns, koralen en allerhande bewoners van de zee bewaard worden en zich in hunne merkwaardige levenswijze en gewoonten met het meeste gemak doen waarnemen.

In het begin heeft men vele zwarigheden ontmoet in het spoedig bederven van het water, maar men heeft dit thans geheel overwonnen door hetzelfde middel te gebruiken dat de natuur aanwendt; het herstellen namelijk van de zuurstof, welke de dieren aan het water ontleenen, door het doen groeijen van waterplanten; en het zuiver houden van het water, door daarin waterslakken, welke van plantaardige stoffen leven, te plaatsen. Bij eene goede keuze van het een en ander heeft men thans voor de vischkommen niet anders te zorgen, dan dat het verdampende water worde aangevuld. Voor de zeewaterkommen behoeft men zelfs niet voor echt zeewater te zorgen, want de zouten uit de zee zijn thans afzonderlijk in pakjes te koop en vervormen het daarmede vermengde zoetwater tot volkomen bruikbaar zeewater.

Deze nieuwe vischkommen zijn, voor vrienden en niet minder voor vriendinnen der natuur, eene bron van onuitsprekelijk veel genot. Is het aankweeken van bloemen, het verzorgen van eenen kanarievogel reeds eene onophoudelijke bron van onschuldige genoegens voor onze huisgenooten, hoeveel te meer zal het de verzorging zijn van deze vischkommen, gevuld met water of zeeplanten en eene grooote verscheidenheid van de merkwaardige en nog zoo weinig gekende dieren onzer wateren.

Te Londen zijn thans depôts gevestigd, waar zoowel de vischkommen in allerhande grootte te bekomen zijn, als de planten en dieren, welke die bevolken moeten en de zouten, die zoetwater in zeewater hervormen. (*Volksvlijt.*)

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, 20 Januarij.

Bij kon. besluit van den 19den is:

1) definitief beschikkende op het door den heer dr. *G. Simons* herhaaldelijk gedaan verzoek, gegrond op voortdurende ziekelijkheid, aan dezen een eervol ontslag verleend als minister van binnenlandsche zaken;

2) in diens plaats benoemd tot minister van binnenlandsche zaken de heer jhr. mr. *A. G. A.* ridder *van Rappard*, minister voor de zaken der Hervormde en andere eerediensten, en tijdelijk met de portefeuille van binnenlandsche zaken belast, en

3) in diens plaats benoemd tot minister voor de Herv. en andere eerediensten de heer mr. *Wiardi Beckman*, raadsheer in 't provinciaal geregtshof van Noord-Holland.

EFFECTEN-BEURS.
AMSTERDAM, 20 *Januarij*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½ pCt.	63½.
Dito Dito	» 3	» $75\frac{11}{16}$.
Dito Dito	» 4	» $94\frac{13}{16}$.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	» $74\frac{1}{16}$.
Dito 1851 en 1852	» 2½	» 38½.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	» 84¾.
Dito Nation. Metall.	» 5	» 75½.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	» $23\frac{5}{16}$.
Dito Binnenl.	» 3	» 36⅞.
PORTUGAL	» 3	» $44\frac{5}{16}$.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	» 104¼.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	» —
Dito bij *Hope*	» 4	» 84⅝.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	» 84¼.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	» $94\frac{5}{16}$.
Dito 6de serie	» 5	» 96.
Wisselkoers op Londen	zigt..	ƒ 11,67½.
Dito	6/m.	ƒ 11,55.

Er werd weinig handel gedreven.

LONDEN, 20 *Januarij*. Consols 93⅞.

PARIJS, 20 *Januarij*. Fransche 3 pCt. 68.10.

LONDEN, 20 *Januarij*. Bij de heden gehoudene veilingen was koffij zeer vast, met stijgende prijzen; thee stil; suiker meer gevraagd, de prijzen waren vast; rijst onveranderd.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 16 Jan., *Lunde* Cornelia, Porto Plata; *Visser* Fosca Helena, Newyork.

TEXEL 15 Jan., *Teensma* Vijf Gebroeders, Bat.; *Sikkens* Jacqueline & Elise, Hull; *Arrema* Vrije Fries en *v. d. Wall Azn.* Alida Cath., Dundee; — 17 *Jansen* Anna Maria Wilhelm., Suriname.

VLIE 14 Jan., *Muller* Anna Margaretha, Hamb., met schade; — 16 *de Boer* 2 Gebroeders, Newc.

HELVOET 16 Jan., *Kramer* Goudkust, St. George d'Elmina; *Wekenborg Jz.* Anna Magrietha, Marseille.

VLISSINGEN 15 Jan., voor den wal, *de Haan* Adelaide, Venetie.

HONG-KONG 17 Nov., *Hoeksma* Gouv.-Generaal Duymaer v. Twist, Soerab.; — 19 *Sterkenborg* St. Helena, Siam.

AKYAB 26 Nov., *Kruisinga* Bosphorus, Amst.

BUENOS AYROS 20 Nov., *Koster* Zeeploeg, Montevideo; — 29 *Nijman* Komeet, St. Catharina.

RIO GRANDE 21 Nov., *Linthorst* Zuidhorn, Cadix.

COLOMBO 9 Dec., *v. Boven* Minerva, Middelb.

RIO DE JANEIRO 8 Dec., *Potjer* Twee Kornelissen, Triëst; — 13 *v. Loon* Johanna Catharina, Leith.

SURINAME 6 Dec., *Duinker* Triton, 10 *Ouwehand* Preciosa en 16 *Kikkert* Voorwaarts, Amst.

HAVANA 22 Dec., *Schrijver qq.* Bellona, China.

MESSINA 8 Jan., *Nijman* Margar. Harmanna, Napels.

TENERIFFE .. ...., kapit. luit. *Wesselink* Ned. oorl. stoomschip Prinses Amelia, v. Vliss. n. Bat.

GEND 16 Jan., *Lindeboom* Margaretha, Riga; *Tap* Maria Beerta, Memel.

LONDEN 14 Jan., *Vlas Pot* Gesina Mensinga, Stockholm; — 15 *Boontje* Friesland, Workum.

Bij DEAL 12 Jan., *Ouman* Anna Digna, v. Amst. n. Bat.

Bij DOUVRES 13 Jan., *Grim* Amphitrite, v. Amst. n. Bat.

Bij FALMOUTH 15 Jan., *Over Eem* Noord-Holland, v. Amst. n. Surin.; *de Jonge* Frouw. Elisab., v. Licata n. ......

NEWHAVEN 13 Jan., *Bragt* Lucretia, v. Marseille n. Lynn.

WELLS 14 Jan., *Bernardus* Agatha Hendrika, Dantzig.

BERGEN 24 Dec., *Lambach* de Gier, Rott.

Vertrokken.

AMSTERDAM 17 Jan., *v. Duinen* Regina, Napels.

SAUGOR 28 Nov., *Flik* Gebroeders, Amst.

BUENOS AYROS 19 Nov., *Stikkel* Zwarte Zwaan, Bat.

KAAP VERD 17 Nov., *Kroll* Schouwen, Bat.

TENERIFFE 7 Dec., *v. Gijzel* Vereeniging, Vera Crux.

HONG-KONG 17 Nov., *Keuker* Hollands Trouw en 20 *Haacke* Alcyone, Bat.; — 22 *Kluin* Juno, Akyab; — 24 *Crap Hellingman* Agnetha, Bat.

TRIEST 10 Jan., *v. d. Valk* Twee Vrienden, Hamb.; — 12 *Heikema* Emelie, Antw.; *Garrels* Henrica Christ., Falmouth.

GENUA 7 Jan., *Koopman* Anna Helena, Messina.

LISSABON 2 Jan., *Veen* Alida, Marseille; — 5 *Struys* Maria Elisabeth, Vlaard.

PORTO 6 Jan., *de Boer* Fenna, Liverp.

PLYMOUTH 13 Jan., *Pfeiffer* Jonge Jan, Bat.

FALMOUTH 13 Jan., *Sap* Joanna Jacoba, v. Patras n. Lond.; — 14 *Schreuder* Meermin, St. Thomas; *Caspers* Fenna, Demerary; — 15 *Stoffels* Stad Leeuwarden, v. Nickerie n. Amst.; na gerepareerd te hebben.

RAMSGATE 13 Jan., *Pik* Jenneke Hendr., n. Lissabon en *Top* Willemina Egberd., n. Triëst, v. Amst.

DEAL 13 Jan., *de Haan* Victoria, v. Lond. n. Bilbao.

YARMOUTH 13 Jan., *Hazewinkel* Juffer Grietje, v. Antw. n. Livorno.

CARDIFF 13 Jan., *Hoek* Walcheren, Hong-Kong.

QUEENSTOWN 14 Jan., *Douwes* Isabella, Liverp.

NORTH SHIELDS 13 Jan., *Munneke* Baudina, Harlingen.

In lading.

BUENOS AYROS 1 Dec., *Vogel* Alida Henriëtte, Rott.; *van Veen* Hegr. Elisab. Susanna en *Brugmeeste* Pantalon, Antw.

LONDEN 15 Jan., *Boon* Verwisseling, Triëst; — 16 *Kuiper* Vrouw Maria, Bilbao.

Zeilklaar.

LONDEN 14 Jan., *Douwes Jr.* Pigeon, Antw.; *Ploeg* Jacoba Christina, Harlingen.

LIVERPOOL 13 Jan., *Olberding* Welmoet, Malaga.

AMSTERDAM, 18 Jan. Het schip Gezina, kapit. *van Sluis*, van Windau, l. v. Tonningen, naar Schiedam, met schade te Zierikzee binnengeloopen, is door eene stoomboot naar Rotterdam opgesleept.

— Het schip Plata, kapit. *Koch*, van Suriname herwaarts gedestineerd, is den 15den dezer bij Kijkduin gestrand, doch zal bij stil weder waarschijnlijk afgebragt kunnen worden; van de lading waren 80 vaten suiker geborgen.

LONDEN, 14 Jan. Het schip Truda, kapit. *Das*, van Galatz naar Falmouth, is op de Sulina verongelukt; de lading is verkocht.

ST. UBES, 7 Jan. Het schip Cadzandria, kapit. *de Ruiter*, van Konstantinopel en Livorno naar Falmouth, is den 28 December alhier lek, met overgeworpen lading en met meer andere schade binnengeloopen; de lading wordt gelost.

CURAÇAO, 24 Nov. Het schip Prins Hendrik, kapit. *Töpper qq.*, van Batavia naar Havana, alhier met schade binnengeloopen, is afgekeurd; de lading is overgeladen in de schepen Ricot en Clara Borges, eerstgemelde is heden morgen bereids vertrokken.

NIEUWHARLINGERZIJL, 12 Jan. De schepen Eendragt, kapit. *Roseboom*, van Bremen naar Amsterdam, en Geertruida, kapit. *Rasschen*, van Hamburg naar Groningen, zijn alhier wegens ijsgang binnengebragt.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 18 Jan., *Nieveen* Antje, Cefalonia.

VLIE 16 Jan., *Munneke* Baudina, Newcastle.

VLISSINGEN 17 Jan., *Hazewinkel* Albertina, Livorno.

Bij PLYMOUTH 16 Jan., *Schut* Jacob Synes, v. Amst. n. Bayonne.

PALERMO 7 Jan., *Puister* Johanna, Shields.

MALTA 30 Dec., *v. d. Sloot* Wilhelmina, Vlaardingen, met schade.

TRAPANI 31 Dec., *van Zomeren* Iris, Genua.

NEW-YORK 1 Jan., *de Groot* H. Vinc. da Paulo, Boston.

CALCUTTA 15 Dec., *Kruisinga* Bosphorus, Akyab.

COCHIN 28 Nov., *van Hemert* de Zwaan, Colombo.

BREMERHAVEN 17 Jan., *Klein* Pieterdina Marchina, Gothenburg; *Spanjaard* Johanna Elizabeth, Cardiff.

Vertrokken.

GRAVESEND 16 Jan., *Oldendorp* Kijkduin, Batavia.

Zeilklaar.

LIVERPOOL 16 Jan., *Hazewinkel* Prudence, Alicata.

NEWCASTLE 16 Jan., *Schaap* Drie Gebroeders, Livorno; *Valkenier* Luit.-Adm. Callenburg, Cagliari.

AMSTERDAM, 19 Jan. Het schip Cuba, kapit. *Zeilemaker*, van Suriname herwaarts gedestineerd, is, volgens telegrafisch berigt van het Nieuwediep van heden, aldaar zonder roer binnengesleept, overigens was aan boord alles wel.

— Het schip Renema, kapit. *Meijer*, v. Emden met haver n. Engeland, is voor de Wester Eems ontmoet, door het volk verlaten en naar Knocke gebragt.

— Volgens brief van Suriname van 20 Dec., zouden van daar herwaarts vertrekken, de schepen Wilhelmina Frederika, kapit. *v. d. Veer*, Susanna, kapit. *Groenewoud*, en Janna Adriana, kapit. *Franken*, in het begin van Januarij, en Louisa Christina, kapit. *ten Harmsen*, medio Januarij.

— Volgens brief van kapit. *Stikkel*, voerende het schip Zwarte Zwaan, had hij den 15den Aug., op 32° 24′ N.Br. en 17° 36′ W.L. zien drijven, de mast van een schip, met stengen en raa's; op een door hem geborgen bramzeil stond: „*Boven Bramzeil*" en daaronder „*Twenthe.*"

HONG-KONG, 18 Nov. Het schip Henriëtte Maria, kapit. *Bakker*, van hier naar Amoy vertrokken, is met verlies van zeilen uit zee teruggekomen.

231ste STAATSLOTERIJ.
Prijzen van ƒ 100 en daarboven.
Trekking der Vijfde Klasse.

1ste Lijst: No. 13308 ƒ 10,000, no. 19771 ƒ 1000, no. 4488, 4913, 5153, 10336, 14456, 15672 en 18027 ieder ƒ 400, no. 7009, 8447, 10771 en 13000 ieder ƒ 200, no. 7292, 10062, 14164, 14756, 14866, 15345, 19142 en 19825 ieder ƒ 100.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.
GRONINGEN, 19 *Januarij* 1856.
4 Nederl. ℔ 36 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 20 *Jan.* De handel in granen was heden over 't geheel in eene flaauwe stemming. — Tarwe iets lager aangeboden, doch bleef bijna zonder handel. — Rogge meer aan en 30 ct. lager traag afgaande: 64, 66 ℔ ƒ 5,70 a ƒ 6,40. — Boekweit mede 10 ct. lager afgegeven. — Gerst in een doen. — Dikke haver prijshoudend, voer en zwarte iets lager, 40 ℔ verkocht à ƒ 3. — Boonen stil. — Gort flaauw. — Koolzaad prijshoudend. — Raapolie ƒ 48,50.

SCHIEDAM, 17 *Jan.* Moutwijn ƒ 19; Jenever ƒ 24,50; Amst. Proef ƒ 25,75.

ROTTERDAM, 19 *Jan.* Tarwe ƒ 7,50, rogge ƒ 9 en gerst ƒ 4,50 lager.

AMSTERDAM, 19 *Jan.* Tarwe flaauw met weinig handel: 130 ℔ n. witb. Pools. ƒ 455; 126 ℔ j. b. dito ƒ 410; 126 ℔ Brunsw. ƒ 330; 121 ℔ n. Gron. ƒ 255; 151 ℔ n. Bovenl. ƒ 315; 125 ℔ o. Rijn ƒ 395. — Rogge bij gerijven in een doen: 122 ℔ Amerik. ƒ 266; 118 ℔ Inl. ƒ 210.

Koolzaad onveranderd: Fransch 80½ a 81 p. vl.; op 9 vat in April 88 p. vl.; Sept. en Oct. 78½ p. vl. — Lijnzaad prijshoudend: 109 ℔ Koningsb. ƒ 340. Tegen aanstaanden Woensdag in publieke veiling aangeslagen ca. 130 last, 106 a 108 ℔ Koningsberger. — Raapolie dadelijk lager afgegeven, op levering daarentegen iets williger: op 6/w. ƒ 52,75; vlieg. ƒ 51,25; Mei ƒ 49,75 a ƒ 49,25; Sept. ƒ 46,50 a ƒ 46,25; Oct., Nov. en Dec. ƒ 46,50 a ƒ 46. — Lijnolie dadelijk en op levering hooger betaald: op 6/w. ƒ 41,50; vlieg. ƒ 40,25; Maart ƒ 39,75 a ƒ 40,25; April ƒ 40 a ƒ 40,50; Mei ƒ 40,25 a ƒ 40,75; Sept., Oct. en Nov. ƒ 41,25 a ƒ 41,75. — Hennepolie op 6/w. ƒ 48,25; vlieg. ƒ 47. — Raapkoeken ƒ 84 a ƒ 86. — Lijnkoeken ƒ 9½ a ƒ 15.

LONDEN, 16 *Jan.* De prijzen van inl. tarwe hebben zich met moeite op den stand van Maandag gesouteneerd en in vreemde ging zoo weinig om, dat de notering als nominaal moet worden beschouwd. Alle overige graanartikelen waren vast op de koersen van l.l. Maandag.

LONDEN, 19 *Jan.* Granen stil; haver onveranderd.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 20 *Januarij*. De prijs der boter was heden: 1ste soort hooiboter ƒ 45; 2de soort grasboter ƒ 40 a ƒ 40,50.

LEEUWARDEN, 16 *Januarij*. De prijs der Boter was heden ƒ 50,00.

LONDEN, 19 *Jan.* Friesche boter 120 sh., Groninger 94 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 21 *Jan.* Rundvee niet aangevoerd; schapen genoegzaam niet ter markt gebragt, van ƒ 11 tot ƒ 15; varkens omstreeks 70 aanwezig, van ƒ 10 tot ƒ 30 à ƒ 40; geslagte dito van ƒ 54 tot ƒ 60 de 100 Ned. ℔ naar kwaliteit; in alle soorten heerschte een flaauwe handel.

LEEUWARDEN, 16 *Jan.* Aan de markt bevonden zich heden 450 à 500 vette beesten, waarin de handel zeer flaauw was, niettegenstaande zij van beste kwaliteit waren, zoodat veel voor eigen rekening is verzonden. Een twintigtal vette kalvers hielden goed prijs, doch in schapen, die eenigen waren aangevoerd, was de handel weder levendig. Vette varkens, aanvoer 40, bragten hooge prijzen op.

LONDEN, 16 *Jan.* De veemarkt was tamelijk goed voorzien en de kooplust vrij levendig, geldende puike Schotsche ossen 5 sh. a 5.2.

EFFECTEN-BEURS.
AMSTERDAM, 19 *Januarij*.

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63½; Dito Dito 3 pCt. 75⅝; Dito Dito 4 pCt. 94⅞. — BELGIE, bij *Rothschild*, 2½ pCt. 52½. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. $23\frac{7}{16}$; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. $37\frac{1}{16}$; Dito, Buitenl. £ 85, 3 pCt. $40\frac{3}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $44\frac{7}{16}$. — RUSLAND, Oblig. bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 104¼; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 96. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $74\frac{1}{16}$; Dito Dito 2½ pCt. 38¾; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 84¾; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 75½. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 20⅞.

BIJVOEGSEL,
bij de Groninger Courant van den 21 Januarij 1857, *No.* 9.

NIEUWSTIJDINGEN.

AUSTRALIE.

In de wetgevende vergadering van Victoria is, blijkens de jongste berigten uit die kolonie, rapport uitgebragt door eene commissie, welke door de vergadering uit haar midden benoemd was om onderzoek te doen naar de beste middelen om den delfstoffelijken rijkdom der kolonie te ontwikkelen. Zij raamt het totaal van het in den bodem der kolonie voorhanden goud op 26.783 mill. £, en meent, op grond van zekere berekeningen, te kunnen stellen, dat de goudgroeven van Victoria eerst in een tijdvak van ruim tweeëntwintig eeuwen (2240 jaren) uitgeput zullen zijn. Zij zegt, dat thans bij de ruwe handelwijze der goudzoekers, veel goud verloren gaat en veel vruchtelooze moeite gedaan wordt, en beveelt een aantal middelen aan, om de bewerking der goudhoudende aard- en steenlagen overeenkomstig de voorschriften der wetenschap te verbeteren en meer regelmatig te maken.

NEDERLANDSCH WEST-INDIË.

Ten vervolge op 't geen vroeger is medegedeeld, ontleenen wij aan de *N. Rott. Ct.* het volgende, geschreven uit Paramaribo, dd. 20sten December:

Na eene reis van 15 dagen, is de procureur-generaal, met de schroefboot *Paramaribo*, op den 12den dezer, van zijne expeditie ter bestraffing der slaven in de buitendistricten, teruggekeerd. Achttien op verschillende punten gelegen plantaadjes heeft hij met de heemraden aangedaan, en is, na verhoor der negers (hetwelk in een gevormden kring, omsingeld door een detachement militairen met geladen geweren, geschiedde), tot de toediening der opgelegde zweepslagen overgegaan. Men moet waarlijk bekennen, dat de administrateuren van de plantaadjes met bijzondere vlugheid hunne taak hebben verrigt. Het getal der gezweepten, op al de plantaadjes te zamen, bedraagt 30 (zijnde allen mannen).

De houding der slaven op sommige der plantaadjes was op verre na niet geruststellend. Wel bukten zij op het oogenblik der strafoefening, doch zoodra was de stoomboot met de commissie niet vertrokken, of zij gedroegen zich jegens hunne directeurs op eene wijze die van hunnen wrevel getuigde. Zelfs werd de procureur-generaal op eene der plantaadjes, kort na zijn vertrek, teruggeroepen om de orde herstellen. Op andere plantaadjes gelukte het, de gemoederen tot onderwerping te brengen, en zelfs heeft men op enkele effecten bewijzen van eenen goeden zin opgemerkt, nadat de bepalingen op de behandeling der slaven (waaromtrent bij hen twijfel of misvatting bestond) behoorlijk werden uitgelegd. Dit ondervond ook een administrateur, die, in persoon naar het effect, alwaar verzet bestond, gegaan zijnde, aan de slavenmagt eene duidelijke verklaring der wet had gegeven en hen aangespoord had om met geduld de vervulling der hun toegezegde lotsverbetering van de regering af te wachten.

Terwijl de procureur-generaal zich nog op reis bevond, werden eenige klagten van plantaadje-slaven aan de politie ingediend, en vorderde de eigenaar van eene, in Saramacca gelegen plantaadje eene bestraffing van zijne slaven, waarvan 22 naar de bosschen zijn gevlugt. Bij besluit van den gouverneur werd de president van 't collegie van kleine zaken gemagtigd, om, gedekt door een detachement van 25 militairen, de slavenmagt van dat effect tot haren pligt te brengen. Het ingesteld onderzoek deed evenwel voldragend blijken, dat de schuld hier lag in kwade behandeling der slaven door den eigenaar van het effect. — De slaven zijn dus niet gestraft geworden, maar de ontvlugten ook niet teruggekeerd.

Wat ook van dit alles moge wezen, zeker is het, dat, ofschoon de gemoederen thans tot rust schijnen, de geest van vrijheid onder de slaven te veel veld heeft gewonnen, om langer onderdrukt te blijven.

NOORD-AMERIKA.

Volgens berigten uit Washington van den 3den dezer, heeft de senaat een voorstel aangenomen, strekkende dat langs diplomatieken weg bij de Nederlandsche regering opheldering zal worden gevraagd betreffende de weigering van den Ned. minister-resident bij de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, om getuigenis af te leggen voor het criminele hof in de zaak van zekeren *Herbert*, die te Washington door een pistoolschot een' oppasser vermoordde. Bedoelde minister-resident (de heer *H. C. Dubois*), die het afleggen van getuigenis beneden zijne waardigheid beschouwde, is sedert als minister-resident der Nederlanden te Koppenhage overgeplaatst, alwaar hij zich thans bevindt.

— De *San Francisco Herald* deelt eene statistiek mede van de polygamie der Mormonen in den staat Utah. Volgens deze hebben de 13 leden van den senaat, die bijna allen als kreupel, gebogcheld en scheelziende worden opgegeven, te zamen 171 vrouwen, van welke 37 alleen in het bezit van den president *C. Kimball*; anderen hebben 25, 21, 14, maar geen een minder dan 2 vrouwen. De 26 leden van het huis der afgevaardigden hebben 157, evenwel heeft geen van hen meer dan 15. Vijf ambtenaren van het wetgevend ligchaam bezitten 22 vrouwen, en rekent men nog de 68 vrouwen van den gouverneur *Young*, dan blijkt dat de 40 mannen aan het hoofd van den staat 420 vrouwen bezitten.

RUSLAND.

De Keizer heeft zijne goedkeuring gehecht aan het hem onlangs voorgedragen ontwerp van werken tot versterking van Petersburg. Deze werken hebben ten doel de hoofdstad tegen aanvallen van de land- en van de zeezijde beide te beveiligen. De aanstalten tot de uitvoering van het ontwerp zullen in het aanstaande voorjaar aangevangen worden.

— De Keizer heeft aan alle regeringen kennis gegeven van het weder aanknoopen der diplomatische betrekkingen tusschen de hoven van Petersburg en Madrid.

TURKIJE.

In onderscheidene deelen van het Turksche rijk maken de Christelijke ingezetenen reeds gebruik van de hun toegestane vergunning om kerken te bouwen. Van de zijde der Turksche bevolking worden hun thans hierbij zelden zwarigheden in den weg gelegd.

ITALIE.

Uit Napels wordt van den 12den dezer gemeld, dat aldaar twee koffijhuizen door de politie omsingeld en een zestigtal personen gearresteerd zijn. De regering gelooft op het spoor te zijn gekomen van een Mazzinistisch complot. Onder de bevolking heerschte eene groote ongerustheid.

— De Keizer en de Keizerin van Oostenrijk hebben, vergezeld van de ministers *Buol*, *v. Bach* en *v. Brück*, den 15den hunnen intogt in Milaan, de hoofdstad van het Oostenrijksche gebied in Italië, gehouden. De geestdrift der bevolking was groot, zegt men. Of die geestdrift echter wel zoo geheel uit den eigen boezem des volks kwam, mag betwijfeld worden. Zeker is het dat het stedelijk bestuur onderscheidene, zelfs aanzienlijke personen, die hun misnoegen over de keizerlijke regering zouden hebben doen blijken, vooraf uit de stad had verwijderd.

Tijdens zijn verblijf in Venetië heeft de Keizer herhaaldelijk en openlijk betuigd, dat hij de in het concordaat aan de kerk en de geestelijkheid verleende gunsten en regten handhaven en in den ruimsten zin verwezenlijken wilde, terwijl hij vertrouwde dat de geestelijkheid van hare zijde de geloovigen tot trouw en gehechtheid aan hunnen souverein en diens dynastie opleiden zou. De aanspraken, waarin deze betuigingen vervat waren, zijn door toedoen der geestelijkheid gedrukt en alom in Lombardye en het Venetiaansche verspreid.

SPANJE.

De berigten uit Spanje blijven zeer ongelukkig. Eens op den onwettigen weg, holt men steeds voort. De eene arrestatie volgt dan op de andere, zonder eenigen regtsgrond. Men denkt wel aan tegenstand, maar de ontevredenen zijn beducht voor 't geen die worden kan. Velen vreezen dat de woede van den stroom niet zal kunnen worden weerhouden, als die eenmaal de dijken heeft doorbroken, en zien dan dagen in 't verschiet, erger dan die van 1793 in Frankrijk. Eene buitenlandsche tusschenkomst ware dan onvermijdelijk, en dit zou welligt

ZWITSERLAND.

Ofschoon de uitslag van het voorgevallene in de beide kamers waaruit de bondsvergadering is zamengesteld, reeds is bekend geworden, vereischt het belang der zaak eene nadere uiteenzetting van de daar genomene besluiten. Die kamers waren, zooals men weet, buitengewoon tegen den 14den dezer bijeengeroepen door het uitvoerend bewind, den bondsraad, die onder dagteekening van den 12den eene zeer uitvoerige boodschap aan de bondsvergadering heeft opgemaakt, waarin de loop der gebeurtenissen werd uiteengezet en aan 't slot van welke boodschap de volgende voorstellen werden gedaan:

» Heeren leden van den nationalen- en stendenraad!

» Voor het geval dat gij geneigd zijt onze wijze van beschouwing der zaak tot de uwe te maken, hebben wij de eer het volgend ontwerp-besluit aan uwe goedkeuring voor te stellen:

» De bondsvergadering van het Zwitsersche eedgenootschap,

» Gehoord eene mededeeling van den bondsraad over den tegenwoordigen stand der aangelegenheid van Neufchatel,

» Besluit:

» Art. 1. Het proces, 't welk wegens den opstand in het kanton Neufchatel den 3den Sept. 1856 is aanhangig gemaakt, wordt hierbij te niet gedaan.

» Art. 2. De personen die door de raadkamer den 15den December 1856 in staat van beschuldiging zijn gesteld, moeten, voor zoover dit niet reeds is gebeurd, het grondgebied van het Zwitsersche eedgenootschap zoo lang verlaten tot dat de zaak van Neufchatel volledig geregeld is.

» Art. 3. De definitive regeling in de aangelegenheid van Neufchatel zal aan de bondsvergadering ter goedkeuring worden voorgelegd.

» Art. 4. De bondsraad is met de uitvoering van dit besluit belast."

Deze voorstellen werden in handen der beide commissiën uit den nationalen en stendenraad gesteld, welke zich terstond van hare taak kwijtende, reeds in de zittingen van den 14den hare rapporten uitbragten.

De commissie uit den nationalen raad adviseerde eenparig tot de aanneming van bovenstaande voorstellen, evenwel met eene niet onbelangrijke verandering in de overwegingen. Haar advies luidde n.l. aldus:

» De bondsvergadering van het Zwitsersche eedgenootschap;

» Gehoord het berigt van den bondsraad;

» Gelet op de door den Keizer der Franschen aan den bondsraad gedane mededeelingen en openingen, die er toe strekken om eene definitive regeling van het conflict zeker te stellen in den zin van eene volledige onafhankelijkheid van het kanton Neufchâtel;

» Wenschende ook van den kant van Zwitserland, voor zoo ver het zonder inbreuk op de onafhankelijkheid van alle zijne deelen en zonder krenking zijner eer geschieden kan, bij te dragen tot het behoud van den vrede in Europa, besluit: (Volgen woordelijk artt. 1—4 van boven).

Dit rapport werd in den nationalen raad nog denzelfden dag in behandeling genomen. De voorzitter, de heer *Escher*, opende de beraadslagingen; hij drong op de aanneming der voorstellen aan, die geschikt waren om eene vredelievende en niet met de eer strijdige oplossing van de kwestie te erlangen. Als Zwitserland de hoofdzaak (de onafhankelijkheid van Neufchâtel) verkreeg, mogt het in eene nevenzaak (de vrijlating der gevangenen en vernietiging van het proces) wel aan Pruissen te gemoet komen.

Eene hiervan afwijkende meening werd ontwikkeld door den heer *Camperio*, die de wijze waarop de bondsraad sedert de laatste zitting de onderhandelingen had gevoerd, ten sterkste gispte en op eene verwerping of althans geheele wijziging der voorstellen aandrong. Maar hoe hierover ook mogt worden gedacht, bezwoer hij de vergadering zich in deze hoogst gewigtige zaak niet te overhaasten en de beraadslagingen nog éénen dag ten minste uit te stellen. Hij had niemand tijd gehad de boodschap van den bondsraad bedaard te lezen en te overwegen. Men was het aan het volk en de waardigheid der vergadering verschuldigd, om met omzigtigheid en na rijpe overweging te handelen.

Tot dit laatste werd besloten; met 49 tegen 33 stemmen verklaarde de nationale raad zich voor een uitstel tot den volgenden dag.

Met gespannen verwachting werd die zitting verbeid. Reeds lang voordat ze werd geopend, waren de tribunes meer dan gevuld. De beide voornaamste sprekers waren ook nu weder de heeren *Escher* en *Camperio*. De eerste zette den loop der zaak uitvoerig uiteen en verklaarde, dat meer nog dan al wat in de officiële stukken was gezegd, bij de commissie de gesprekken wogen die de Zwitsersche afgezant met den Keizer van Frankrijk had gevoerd, en waardoor men de overtuiging had bekomen, dat Frankrijk, bij eene weigering van Pruissen om de nu gedane voorstellen aan te nemen, de zaak van Zwitserland tot de zijne zoude maken. Ook van den anderen kant waren den bondsraad zoodanige verzekeringen gedaan, dat er geen twijfel meer over was, of de Koning van Pruissen zou van zijne souvereiniteitsregten op Neufchatel afstand doen, wanneer de gevangenen vooraf werden in vrijheid gesteld.

De heer *Camperio*, die met vuur tegen de voorstellen sprak, werd herhaaldelijk met luide bravo's van den kant der toehoorders begroet; en deze toejuichingen mogen wel als een weerklank van de stemming van een groot deel der bevolking worden aangemerkt.

Intusschen heeft de overgroote meerderheid van den nationalen raad, zooals men weet, de voorstellen der commissie aangenomen. 91 verklaarden zich voor en slechts 4 tegen, terwijl 1 lid zich van stemming onthield.

Heviger nog ging het toe in het andere deel der bondsvergadering, in den stendenraad. Hier was het vooral de heer *Fazy*, ook lid der commissie, die zich tegen de voorstellen van den bondsraad verklaarde en daarentegen voorstelde te besluiten: dat de gevangenen niet zouden worden in vrijheid gesteld, maar dat het tegen hen aangevangen proces zou worden gestaakt, totdat Pruissen de onafhankelijkheid van Neufchâtel zou hebben erkend. Dit voorstel gaf tot zeer levendige discussiën aanleiding, die in de eerste zitting op den 15den niet afliepen, maar eerst den volgenden dag tot eene beslissing kwamen. Ook hier viel die beslissing uit ten voordeele van de gedane voorstellen, die met 32 tegen 3 stemmen werden aangenomen.

Zoo was dan nu door de aanneming in de beide kamers aan de voorstellen kracht van wet verleend. De bondsraad heeft zich gehaast daaraan uitvoering te geven en heeft de procureur-generaal zich naar Neufchâtel begeven, om de royalistische gevangenen in vrijheid te doen stellen en hun paspoorten uit te reiken, waarmede zij het grondgebied moeten verlaten, tot dat de kwestie difinitief geschikt is.

Een telegrafisch berigt van gisteren meldt, dat de gevangenen door Zwitsersche troepen over de grenzen gebragt zijn.

De bondsraad heeft bevolen, dat de Zwitsersche troepen onmiddellijk zouden worden afgedankt.

Generaal *Dufour* heeft den 17den dezer aan het leger den vreedzame uitslag van de beraadslagingen medegedeeld.

Van Bern wendt zich nu den blik op Berlijn, evenwel in het volle vertrouwen, dat door den Koning van Pruissen geene nieuwe hinderpalen aan de definitive vereffening des geschils zullen worden in den weg gelegd. Reeds heeft de Koning ook van zijnen kant een blijk van zijne vredelievende gevoelens gegeven. De 15de toch was als de laatste termijn gesteld, binnen welken de gevangenen moesten zijn vrijgesteld, of anders zou het besluit van de mobilverklaring van het Pruissische leger worden uitgevaardigd. En ofschoon nu op dien dag de stendenraad nog niet tot eene beslissing was gekomen en dus ook het berigt van de vrijlating nog niet te Berlijn kon zijn aangekomen, is toch de mobilisatie niet terstond uitgeschreven.

Om alle onzekerheid te doen verdwijnen schrijft de officiële Pruissische *Zeit* van den 17den: » Nu de gezamenlijke bestanddeelen der Zwitsersche regering tot de onvoorwaardelijke vrijlating der Neuenburger gevangenen en de vernietiging van het tegen hen ingestelde proces hebben besloten, is aan de voorloopige vordering van Pruissen voldaan en staan geene hinderpalen meer in den weg aan het aanknoopen van onderhandelingen over de verdere regeling van de verhouding van het vorstendom Neufchatel. Pruissen zal daarbij met die gematigdheid te werk gaan, die het in den geheelen loop van de hangende kwestie getoond heeft."

Mag men dus aannemen, dat ten gevolge van het Zwitsersch-Pruissisch geschil geen bloed zal stroomen, het is zeker opmerkelijk, dat deze kwestie in staat is geweest den vrede in Europa met gevaar te bedreigen en zoo ernstige verwikkelingen ... lijk is, het zwaard hebben getrokken! De verdediging van oproerige en onhandige Neufchâtellers zou den oorlogstoorts in Midden-Europa hebben doen ontbranden! Men wil hieruit de gevolgtrekking maken dat de zaken in Europa nog op zeer losse schroeven staan, en dat de overeenstemming tusschen Engeland en Frankrijk, die eerst den Oosterschen oorlog heeft in 't leven geroepen, om later het vredesverdrag van Parijs te doen sluiten, de toestand van Europa nog niet op zoo hechten grondslag heeft kunnen vestigen, als die geweest is.

DUITSCHLAND.

De Koning van Pruissen heeft den graaf *van Randwijk*, grootmeester van het huis der Koningin, den staatsraad *von Weckherlin*, secretaris van H. M., en den heer mr. *W. F. Rochussen*, secretaris bij de Ned. legatie te Berlijn, respectievelijk tot ridders der 1ste, 2de en 4de kl. der orde van den rooden Adelaar benoemd.

— De opname van Koning *George V* van Hannover in de vrijmetselaarsorde had den 14den op het koninklijk paleis plaats. De Koning werd achtereenvolgens in de drie graden bevestigd, en vervolgens verheven tot grootmeester van alle loges in het koningrijk Hannover. Verscheidene buitenlandsche loges benoemden hem bij deze gelegenheid tot eerelid. Ongeveer 400 meesters der orde, alsmede deputatiën van verscheidene loges van Duitschland en Engeland, waren er bij tegenwoordig.

— De Keur-hessische regering heeft het besluit van de overheden van politie te Marburg, tot het sluiten van de societeit aldaar en het verzegelen van de deuren van het lokaal, niet goedgekeurd. Zij heeft begrepen, dat het afwijzen van den gewezen minister *Hassenpflug* wel blijken droeg van een zeker gebrek aan tact en betamelijkheid, maar geene redenen opleverde om de bijeenkomsten van het gezelschap, welks meerderheid daartoe had besloten, te verbieden. De deuren zijn daarop weder geopend.

LUXEMBURG.

De schrijver van den *Courrier du Grand Duché de Luxembourg* is tot 2 jaren gevangenis veroordeeld, omdat hij een artikel heeft medegedeeld, welks inhoud door het hof van het groothertogdom beschouwd wordt aanvallen tegen den Koning der Nederlanden, Groothertog, te bevatten.

Ook de drukker van *l'Echo d'Arlon* is bij verstek, tot twee jaren gevangenisstraf veroordeeld.

Aan de drukkers der oppositiebladen is door den staatsprocureur, die hen bij zich deed komen, aangezegd, dat zij voortaan hunne kolommen niet meer moeten openstellen voor zulke artikelen als tot dus verre daarin werden opgenomen, daar anders de hun verleende vergunning tot de uitgave zal worden ingetrokken. Voorts is het den drukkers verboden geworden, van deze hun gedane waarschuwing aan hunne lezers mededeeling te doen. Naar men verneemt heeft de regering tot dien maatregel aanleiding gevonden in de strekking der bladen, welke geene andere is dan de openbare meening tegen het bewind op te zetten.

GROOT-BRITTANJE.

In de vorige week is te Londen eene openbare vergadering gehouden van werkelooze arbeidslieden, van het timmermansbedrijf en daarmede verbonden ambachten. Er waren omstreeks tienduizend arbeidslieden vereenigd, en er werd gezegd dat in Londen wel 25,000, allen tot de bedoelde bedrijven behoorende, thans zonder werk en brood waren. De vergadering besloot, bij het gouvernement aan te dringen op maatregelen tot bevordering der landontginning en graanproductie binnenslands en der landverhuizing.

De *Times* vestigt de aandacht op deze vergadering en zegt dat er thans in Engeland inderdaad veel armoede geleden wordt, ten gevolge der improductive oorlogsuitgaven, welke vermindering van het nationale kapitaal en verhooging der belastingen veroorzaakt hebben.

Hierbij maakt de *Times* de opmerking, dat het stelsel der in Engeland bestaande armwetten niet, zoo als door de makers daarvan beloofd werd, strekt om de kosten van het onderhoud der armen veel te verminderen en den staat daarvan geheel te ontheffen; dat in tegendeel vele armen zich thans door eenig misdrijf toegang tot de strafgevangenissen verschaffen en aldaar door den staat met groote kosten onderhouden worden.

— Dezer dagen heeft dr. *Snow*, in eene vergadering van een wetenschappelijk genootschap te Londen, mededeeling gedaan van den uitslag van zeer belangrijke proeven, door hem of zijne leerlingen met een nieuw pijnstillend middel genomen, hetwelk, zijns oordeels, den aether en de chloroforme, met zeer veel voordeel, tot het veroorzaken van gevoelloosheid bij heelkundige kunstbewerkingen vervangen kan. Het is de ameline: eene buitengemeen vlugtige vloeistof, op scheikundige wijze met smeltbare olie zamengesteld. De gevoelloosheid, door de ameline te weeg gebragt, is volmaakt, en het gebruik er van wordt nooit door onpasselijkheid of door gevaren voor den lijder vergezeld of gevolgd. Alleen duurt het pijnstillend vermogen niet zoo lang als dat van de chloroforme, maar zou in alle overige opzigten den voorrang verdienen; weshalve men gelooft dat het weldra in vele hospitalen zal worden gebruikt.

— De oorlog met Perzië ondervindt op den duur in Engeland dezelfde aanvallen als die met China. Te Newcastle heeft eene meeting plaats gehad, waarin eene commissie benoemd werd, om tegen dien oorlog te protesteren. De petitie van deze commissie is aan de Koningin opgezonden. Zij hield in het betoog: dat de Perzische oorlog geen Indische, maar een nationale is; dat zij op geen wettige wijze door den gouverneur van Indië kon verklaard worden; dat de oorlogsverklaring volstrektelijk van de Koningin moet uitgaan. Ten slotte verklaart de president van de commissie in een openbaren brief, dat hij wegens het in Perzië vergoten bloed zijne handen in onschuld wascht. Overigens weet men in Engeland niet, hoe men het met dezen oorlog heeft, noch wat de uitslag der expeditie in de golf van Perzië geweest is, en het is vooral dit laatste, wat de *Times* tegen deze onderneming stemt.

— In het Russischgezinde dagblad *le Nord* wordt de handelwijze van Engeland in China zeer sterk gegispt, en wordt de aandacht gevestigd op de omstandigheid, dat Canton, eene stad van 500,000 inwoners, voor een groot gedeelte is vernield geworden, omdat drie zeerovers vergeefsche pogingen hadden aangewend om eene schuilplaats te vinden aan boord van eene jonk, in welker kajuit eene Engelsche vlag werd gevonden.

» Maar (dus leest men in *le Nord*) wat vragen Engelschen daar naar? Wordt Canton niet door Chinezen bewoond? En wat beteekenen Chinezen voor die uitmuntende bevorderaars der algemeene beschaving; voor de het schrootvuur bezigende philanthropen? Zij hebben er slag van om dengene, die zich stelt onder de bescherming van de Britsche vlag, of die er is, of niet, krachtdadig te beschermen, zonder te onderzoeken, of men al dan niet met een schuldige te doen heeft. De consul geeft zijne bevelen aan den gouverneur eener *bevriende* mogendheid, en de admiraal is dáár om aan die bevelen uitvoering te verzekeren. Bij de minste vertraging dondert het geschut. De vloot maakt gebruik van hare vreeselijke middelen van dood en verderf, en de onschuldige burgers, de kooplieden, de vrouwen, de kinderen, de grijsaards eener volkrijke en *bevriende* stad worden ter nedergeschoten en uitgeroeid, onder het gejuich van: *Rule Brittania!*"

De schrijvers van *le Nord* vergelijken deze handelwijze met die van Rusland, 't welk in 1853 gegronde redenen meende te hebben om zich over de Porte te beklagen, en een afgezant naar Konstantinopel heeft gezonden; maar Rusland is eene barbaarsche mogendheid; ware het eene beschaafde geweest, dan had het, volgens *le Nord*, op het voetspoor van Groot-Brittanje, eene vloot voor Konstantinopel gezonden, — die stad plat geschoten en daarna vriendschappelijke onderhandelingen met den Sultan aangeknoopt.

Het gevoelen wint meer en meer veld, dat de Engelschen slechts een voorwendsel gezocht hebben, om eene demonstratie tegen China te doen en men moet er te Parijs alles behalve over gesticht wezen, dat Engeland hier zoo geheel op zich zelve gehandeld heeft.

— Uit Britsch Indië wordt gemeld dat de regering voornemens is, naar het voorbeeld van het bestuur van Nederlandsch Indie, eene scheepslading potelingen van den kinaboom uit Zuid-Amerika te doen halen, om daarmede de aankweeking van dat gewas in Indië te beproeven. Men hoopte dat dit plan door het gouvernement van het moederland zou goedgekeurd

FRANKRIJK.

Het proces van den moordenaar *Verger* is Zaturdag voor het hof van assises begonnen, nadat het hof van cassatie zijn beroep had verworpen. *Verger* heeft verlangd dat de zaak acht dagen mogt worden uitgesteld, ter dagvaarding van 60 getuigen, die niet verschenen waren. Dit verzoek werd door het hof afgewezen, waarop *Verger*, die dit beschouwde als een hem aangedane zedelijke dwang, weigerde op de tot hem gerigte vragen te antwoorden.

Hierop werd de uitvoerige acte van beschuldiging voorgelezen. De bijzonderheden daarvan hebben wij reeds vroeger medegedeeld. Wij laten alleen het slot volgen, hetwelk de premeditatie in het licht stelt. »Op den dag der misdaad en met de gevolgen derzelve voor oogen, heeft *Verger* een eigenhandig testament geschreven, waarbij hij zijn broeder tot eenigen erfgenaam benoemde, en eene procuratie tot vereffening van al zijne loopende zaken. Nevens dit blijk van eene zoo kalme geestgesteldheid, op het oogenblik van eene zoo groote misdaad te begaan, heeft men een laatst bewijs van de lange voorbereiding, welke de beschuldigde voor zijn verfoeijelijk plan gehad heeft. Op den 31sten Jan. 1856 heeft *Verger* een geschrift geschreven en geteekend, dat onder zijne papieren gevonden is. Die dag was waarschijnlijk door hem bepaald voor de misdaad, waarvan de uitvoering eerst bijna een jaar later plaats had, want dat geschrift eindigt aldus: Ik alleen heb, zonder medepligtige, het voornemen opgevat, bedacht en ten uitvoer gebragt tot den slag, die den aartsbisschop getroffen heeft. Daaromtrent ondervraagd, heeft *Verger* geantwoord: Dit stuk is door mij geschreven; het is waar, dat ik verleden jaar, toen ik mij zonder hulpmiddelen bevond ten gevolge mijner ontzetting, het plan opgevat heb den aartsbisschop te dooden. Ik gaf echter dit voornemen op, toen ik de hoop koesterde weder in het diocese van Meaux geplaatst te worden; het is weder bij mij opgekomen en ik heb het uitgevoerd ten gevolge van de interdictie, tegen mij door mgr. van Meaux uitgevaardigd, waardoor ik mij in denzelfden toestand van ellende bevond en toen men mij zeide, dat mgr. *Sibour* mij oordeelen noch hooren wilde.

»Dienvolgens wordt *Jean Louis Verger* beschuldigd van den 3den Jan. 1857, met voorbedachten rade en met vrijen wil, verraderlijk een moordaanslag te hebben gedaan op den persoon van *Marie Dominique Auguste Sibour*, aartsbisschop van Parijs."

Nadat het getuigenverhoor, hetwelk niets bijzonders opleverde, was afgeloopen, heeft het hof uitspraak gedaan in de zaak van *Verger* en hem veroordeeld tot de straf des doods. De beschuldigde liet zich daarop in zulke hevige bewoordingen uit, dat men genoodzaakt was de debatten te sluiten.

— In ons vorig nommer hebben wij gemeld, dat mgr. *de Salinis*, bisschop van Amiens, was benoemd tot aartsbisschop van Parijs. De *Patrie* spreekt thans dit berigt tegen en gelooft dat de aartsbisschop van Tours de meeste kans heeft om tot opvolger van mgr. *Sibour* te worden benoemd.

Al de partijen der geestelijkheid zijn steeds druk in de weer om invloed uit te oefenen op die keuze, en dit wekt geene bevreemding, als men het hooge gewigt van het ambt in aanmerking neemt. Het aartsbisdom van Parijs maakt om zoo te spreken in den boezem van het Katholicismus een nieuw Rome uit. Van Parijs gaan een groot aantal kundige zendeling predikers naar vreemde landen. De kerkelijke bladen, die de wereld in beweging brengen, worden daar geschreven, en een Paus, een Paus uit den leekenstand (*l'Univers*), is om zoo te spreken daar gezeteld. Rome heeft vergeefsche moeite gedaan om de overbrenging van de wezenlijke kracht van het Katholicismus tegen te houden; die pogingen zijn mislukt en de zaak heeft reeds haar beslag gekregen. De aartsbisschop van Parijs is de Patriarch van de Westersche volken, gelijk de aartsbisschop van Konstantinopel die van de Oostersche is.

De rigting van het kerkelijk leven in de toekomst zal afhangen van de denkbeelden van den nieuwen aartsbisschop.

Het is zeker dat zoo thans een ultramontaan den bisschopszetel mogt beklimmen, er eene levendige tegenstand bij de geestelijkheid zou plaats hebben.

Tot eer van mgr. *Sibour* moet gezegd worden, dat hij altijd zeer welwillend voor die geestelijken was, die als schrijvers de vrijzinnige denkbeelden huldigden.

— De bladen *la Presse* en *l'Estafette* worden in regten vervolgd, omdat zij zekeren brief, in hunne kolommen opgenomen, op eene leugenachtige wijze hebben toegeschreven als afkomstig te zijn uit het secretariaat des Keizers.

— De *Moniteur* deelt onder dagteekening van den 4den Nov. het volgende berigt mede uit Manilla, het grootste der Philipijnsche eilanden, aan Spanje toebehoorende:

»Den 27sten Oct. heeft hier een storm gewoed, bekend onder den naam van typhon der Chinesche zeeën, die de Philippijnsche eilanden bijna vernield heeft. De voorsteden van Manilla en al de omliggende dorpen vertoonen slechts puinhoopen. In en bij Manilla zijn alleen 3500 huizen verwoest, en in den omtrek van 8 uren van die hoofdstad, bedraagt het getal vernielde huizen meer dan 10,000. Op de reede van Manilla zijn 6 vreemde schepen op de kust geworpen en vele andere vaartuigen zijn te gronde gegaan. Nimmer heeft men er zoodanigen storm beleefd; zij begon des middags en duurde tot des avonds 7 uur. Gedurende dien tijd waren de bewoners in den grootsten angst."

BELGIE.

Aan de zaak der nationale taal is een krachtige bijstand verleend door den Gentschen gemeenteraad, die besloten heeft dat voortaan alle gemeente-verordeningen te gelijk in het Fransch en in het Vlaamsch zullen worden afgekondigd, en dat bijaldien een dier twee teksten moeijelijkheden in de uitlegging oplevert, die uitlegging zal worden aangenomen welke het meest in het belang des overtreders is.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 19 Januarij.

Bij kon. besluit van den 11den is aan den heer *R. F. van Lansberge*, gouverneur van Curaçao en onderhoorigheden, vergund het dragen der versierselen van kommandeur der Leopoldsorde, hem door den Koning der Belgen toegekend.

Bij besluit van den 16den is aan de heeren *W. Badon Ghijben*, hoofdingenieur van den waterstaat; *J. A. Kool*, hoofdingenieur van de Aken-Maastrichtsche spoorweg-maatschappij, en mr. *H. F.* baron *van Zuylen van Nyevelt*, vroeger ambtenaar bij het departement van binnenlandsche zaken, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der Leopolds-orde, aan hen door den Koning der Belgen geschonken.

— Bij kon. besluit van den 14den is benoemd tot ontvanger der registratie en domeinen te Kortgene, de heer *J. van Hettinga Tromp*, thans surnumerair.

— Het Koninklijk Huis heeft, op echt vorstelijke wijze, een nieuw blijk gegeven van hoogachting voor onzen onlangs ontslapen volksdichter *Tollens* en tevens van goedkeuring van het plan tot oprigting van het gedenkteeken ter zijner eere. Door Z. M. den Koning toch is, ten behoeve van dat gedenkteeken, voor ƒ 200, door H. M. de Koningin voor ƒ 100, door H. M. de Koningin-moeder voor ƒ 100, door Z. K. H. prins *Frederik* voor ƒ 100 en door H. K. H. prinses *Frederik* voor ƒ 50 ingeschreven. Waar de vorsten zóó voorgaan zal wel geen burger, wien het maar eenigzins mogelijk is, zijne bijdrage van slechts ƒ 1 terughouden.

— Bij een dezer dagen door den Koning genomen besluit, is de soldij der onder-officieren en manschappen van het wapen der koninklijke marechaussee, voortdurend met tien cent daags per man verhoogd.

— Uit eene officiële opgave nopens de opbrengst der rijksmiddelen over de twaalf maanden van het jaar 1856, blijkt, dat deze opbrengst is geraamd op ƒ 53,734,000, — dat zij heeft opgeleverd ƒ 55,656,474, en dat de opbrengst dezer middelen gedurende gelijk tijdvak van 1855 is geweest ƒ 54,293,369.

Al de totalen van de hoofdrubrieken hebben meer opgeleverd dan de raming. De posterij, geraamd op ƒ 1,450,000, heeft ƒ 1,637,847 geleverd. De opbrengst der onderdeelen die beneden de raming zijn gebleven, betreffen de regten op den invoer, den accijns van de suiker, den wijn, het binnenlandsch- en buitenlandsch gedistilleerd en de zeep, en de successie-regten. Deze laatstgenoemde belasting, geraamd op ƒ 4,002,000, heeft opgeleverd ƒ 3,710,059; doch dit is ruim vergoed door de meerdere opbrengst van het regt; door meer dan een millioen van het regt van registratie, door bijna ƒ 100,000 van de hypotheek-regten; weshalve het totaal van de indirecte belastingen, geraamd op ƒ 11,502,300, een bedrag van ƒ 10,564,050 [illegible]

schen Leeuw, sedert meer dan dertig jaren in dienst van het Nederl. bijbelgenootschap. Als wetenschappelijk beoefenaar der Javaansche taal, heeft hij zich hoogst verdienstelijk gemaakt, vooral door de bewerking van zijn Javaansch-Nederduitsch woordenboek. Zijn hoofwerk echter is de vertaling van den geheelen bijbel in het Javaansch, met volhardenden ijver door hem tot stand gebragt en waardoor zijn naam onvergetelijk is geworden bij allen die prijs stellen op de verbreiding van het Christendom, van Christelijke verlichting en beschaving onder de Javanen. Voor eenige weken tot herstel van zijne geschokte gezondheid herwaarts overgekomen, had hij zich ter viering van het Kersfeest, naar zijne bloedverwanten te Dusseldorp begeven, waar hij onder een nieuwen aanval van de schijnbaar geweken ziekte bezweek, in den ouderdom van 58 jaren, te midden van het werk, waarmede hij zich bezig hield, eene herziene uitgave van het Nieuwe Testament in het Javaansch.

GRONINGEN, 20 Januarij.

Door de notabelen der Ned. Hervormde gemeente alhier is in hunne bijeenkomst van den 19den dezer tot kerkvoogd benoemd de heer jhr. mr. O. Q. I. J. VAN SWINDEREN, in plaats van jhr. mr. W. LAMAN TRIP, onlangs tot ontvanger dier gemeente benoemd.

— Naar men ons mededeeld is door de politie alhier dezer dagen tegen een groot aantal personen proces-verbaal gemaakt wegens overtreding van art. 5 van het Reglement van Politie en is bereids door velen de hoogste boete bestaald, zijnde ƒ 1,50 voor ieder.

Daar deze overtredingen meestal een gevolg zijn van onkunde met de bepalingen van genoemd reglement, mag eene nadere kennismaking daarvan niet ondienstig geacht worden.

— De *Overijssel* somt de groote voordeelen op die zouden verbonden zijn aan eene spoorweglinie van Utrecht over de Veluwe naar Zwolle met een zijtak naar Kampen, om het even of zij al dan niet voortgezet wordt. Ofschoon wij ons met die beschouwingen niet geheel kunnen vereenigen en van meening zijn, dat de voordeelige uitzigten die de noordelijke spoorweg opent voornamelijk gelegen zijn in den weg van Harlingen over Groningen naar de Hannoversche grenzen, vinden wij daar toch eene opmerking die wel verdient overwogen te worden en die wij hier daarom laten volgen.

» De oorzaak — zegt dat blad — van de beklagenswaardige achterlijkheid in het daarstellen van dit groote middel van gemeenschap schijnt ons toe tweeledig te zijn.

» In plaats dat zich geachte Hollandsche handelshuizen aan het hoofd dier ondernemingen stellen, wordt er concessie verleend aan personen, die op de vreemde beurzen ten eenenmale onbekend zijn.

» Ten tweede openbaarde zich wel in den laatsten oorlog bij velen in den lande een sterke afkeer tegen de Engelschen, maar thans zou men wel gaarne Engelsch kapitaal hebben om onze spoorwegen te maken, zonder dat wij zelven daartoe iets bijdroegen. Er is geen kans om eene halve ton gouds uit den zak van onze renteniers voor den noordelijken spoorweg te bekomen. Dit schrikt natuurlijk alle vreemde kapitalisten af."

De *Staats-Ct.* deelt den volgenden Staat mede, aanwijzende het getal portbetalende brieven, welke gedurende de jaren 1848 tot en met 1856 met de post zijn verzonden.

Jaren.	Binnenlandsche Brieven.			Buitenlandsche Brieven.			Generaal totaal.
	Ongefrank.	Gefrankeerd.	Totaal.	Ongefrank.	Gefrankeerd.	Totaal.	
1848	3,741,168	582,864	4,324,032	1,543,160	290,664	1,833,824	6,157,856
1849	3,725,480	548,700	4,274,180	1,521,572	282,608	1,804,180	6,078,360
1850	4,636,941	703,480	5,340,421	1,781,227	327,976	2,109,203	7,449,624
1851	7,479,447	1,043,339	8,522,786	1,911,220	357,239	2,268,459	10,791,245
1852	8,355,695	1,308,446	9,664,141	2,197,869	446,400	2,644,269	12,308,410
1853	9,152,212	1,389,873	10,542,085	2,310,567	497,201	2,807,768	13,349,853
1854	9,635,623	1,522,892	11,158,515	2,475,490	549,718	3,025,208	14,183,723
1855	10,092,227	1,629,766	11,721,993	2,494,124	577,458	3,071,582	14,793,575
1856	10,875,414	1,853,729	12,729,143	2,653,228	742,745	3,395,973	16,125,116

Het tarief, vastgesteld bij de wet van den 12den April 1850, is den 1sten September daaraanvolgende in werking gekomen.

De wijzigingen, vastgesteld bij de wet van den 5den Julij 1855, zijn ingevoerd met den 1sten September van dat jaar.

De belangrijkheid der twee Friesche hoofdmarkten van boter en kaas moge uit de volgende statistieke opgave blijken: in 1856 werden aan de waag te Leeuwarden gewogen 2,321,571 Ned. pond boter en 236 572 Ned. pond kaas, zijnde 31,111 Ned. pond boter en 17,233 Ned. pond kaas meer dan in 1855; te Sneek 2,087,337 Ned. pond boter en 225,157 Ned. pond kaas, zijnde 61,276 Ned. pond boter en 121,211 Ned. pond kaas meer dan in 1855. Te Leeuwarden was de hoogste prijs van de boter ƒ 55,50 en van de kaas ƒ 41; de laagste van de boter ƒ 36 en van de kaas ƒ 25. Te Sneek was de hoogste prijs van de boter ƒ 57 en van de kaas ƒ 40,50; de laagste prijs van de boter ƒ 35,50 en van de kaas ƒ 24.

Een gewoon uurwerk slaat of tikt in het uur 17,160 maal, of in het jaar (op 365 dagen en 6 uren gerekend) 150,424,560 maal. Het uurwerk is van hard metaal gemaakt; maar er bestaat iets dat op verre na zoo hard niet is als metaal en toch 5000 maal in het uur, 120,000 maal per dag en 43,830,630 maal in het jaar slaat. Somtijds, hoewel dan ook zeldzaam, houdt dit ding 100 jaren stand, en dan heeft het meer dan 4300 millioen malen geslagen. Dit kleine, weeke ding, hetwelk zoo vele slagen uithoudt, draagt ieder in zich zelven rond, namelijk het hart.

In New-York, Philadelphia, Parijs, Londen en andere volkrijke steden verdwijnt meer en meer de handbezem voor het schoonhouden der straten, en wordt vervangen door reinigings-machines, die tienmaal meer arbeid zoo goed des nachts als bij dag kunnen volbrengen. De beste dier machines bestaan uit eene reeks van bezems of borstels aan eene van wielen voorziene as verbonden. Door een eigenaardig mechanisme wordt bij het voortgaan van dit voertuig de beweging op die bezems overgebragt, die zich regelmatig heen en weder over de oppervlakte der straten bewegen en al het zich daarop bevindende vuil tot eene rij te zamen brengen, die dan naderhand gemakkelijk wordt weggenomen.

Het is verwondelijk hoe ver de pantoffel-regering zich uitstrekt, zelfs bij volken die barrevoets gaan. Zoo verhaalt de bekende reiziger dr. LIVINGSTON dat hij in de binnenlanden van Afrika negers ontmoette, die groot en sterk als Herkulessen en pikzwart waren. Hij was niet zeer op zijn gemak toen hij hoorde, hoe zij wijd en zijd als eerste liefhebbers van menschenvleesch bekend stonden. Toen hij echter een dier Herkulessen vroeg het een of ander te doen, antwoordde deze: »ik zal even naar huis gaan om het mijne vrouw te vragen;" en toen hem dat tien- en meermalen gebeurd was, dacht hij aan zijne goede landgenooten en meende hun veel genoegen te doen door hun te schrijven hoe hoogst beschaafd de Negers in dat opzigt zijn.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Maandag avond den 19den Januarij.

Aanwezig: de heeren SLOT, TRIP, VAN ITTERSUM, ROELFSEMA, DOORNBOSCH, VAN HOUTEN, DE SITTER, CREMERS, MESDAG, EDELINCK, SWAAGMAN, VAN SWINDEREN, MEIJER, GEERTSEMA, DOMMERING, VAN HEIJNINGEN BOSCH, WICHERS, DE LA FAILLE, QUINTUS en VAN IMHOFF.

Na mededeeling van den voorzitter, dat de secretaris door ongesteldheid verhinderd wordt aanwezig te zijn, werd op zijn voorstel besloten aan den heer mr. J. W. v. UILDRIKS de functiën van secretaris in deze vergadering op te dragen.

In behandeling worden genomen de volgende punten:

1) *Uitloting van vier nommers uit de geldleening van* 1853 ten bedrage van ƒ 4000. — De uitgeloote nommers zijn: 72, 135, 199 en 231.

2) *Resolutie van Ged. Staten, ten geleide van Z. M. besluit, houdende verdaging van des Konings beslissing op de verordening regelende de heffing van begrafenisregten, tot Junij* 1857. — Voor notificatie aangenomen.

3) *Conc.-besluit betrekkelijk het nader aandringend besluit* [illegible]

voor gasverlichting worde gebragt tot een bedrag van ƒ 77,150.00; dat er een artikel aan de begrooting worde toegevoegd, om als ontvangsten der gasfabrijk uit te trekken eene som van ƒ 76,150.00 en ten gevolge hiervan de begrooting vast te stellen in ontvangst op ƒ 693,978.46, in uitgaaf op ƒ 693,752.03¼, sluitende met een batig slot van ƒ 226.42¾. — Vastgesteld.

4) *Bestek voor het maken van den walmuur bij de Poelepoortenboog.* — Goedgekeurd, alzoo ook het volgende

5) *Bestek voor de afdamming van het Damsterverlaat en het doen van eenige herstellingen.* — Op eene vraag van den heer VAN HOUTEN wordt door den heer TRIP inlichting gegeven omtrent de daarvoor noodzakelijke stremming in de vaart.

6) *Voorstel van burg. en weth. omtrent het adres der afgescheidene Israëlitische gemeente Teschuath-Israël en een daarover ingekomen adres van den steenhouwer* PIETERS. — Burg. en weth. deelen mede, dat tegen het verzoek der afgescheidene gemeente Teschuath-Israël om een door hen aangekocht huis aan het Zuiderdiep tot eene synagoge te mogen inrigten van wege de daarover ingevolge de wet gehoorde besturen geene bezwaren zijn ingebragt, met uitzondering van het kerkbestuur der hoofd-synagoge, 't welk, daargelaten de overige bezwaren die zij tegen de oprigting mogt hebben, zich daartegen verzette op grond van niet voldoenden afstand van hun kerkgebouw ingevolge de bepalingen der wet. Het tot synagoge bestemde huis ligt op een afstand van 140 ellen van de hoofdsynagoge en 112 el van de Pelstergasthuiskerk. Burg. en weth. zijn van oordeel, dat op de overige door het kerkbestuur genoemde bezwaren niet behoeft te worden gelet en dat het bezwaar in den afstand niet gewigtig genoeg is om daaraan toe te geven. De zerkhouwer PIETERS echter heeft bezwaar op grond van art. 30 van het politiereglement en vreest, dat hij dien ten gevolge in vervolg van tijd belemmering zoude kunnen ondervinden in de uitoefening van zijn geraasmakend bedrijf. Burg. en weth. zijn van oordeel, dat de bepaling in het politiereglement gemaakt is met het oog op de bestaande kerkgebouwen en het geenszins de bedoeling kan zijn, dat daaruit door later opgerigte kerkgebouwen belemmering der nijverheid zoude moeten voortvloeijen. Zij gelooven echter, dat het verzoek niet op dien grond kan worden geweigerd en adviseren om aan de commissie van Teschuath-Israël te kennen te geven, dat de raad geen bezwaar heeft tegen de inwilliging van hun verzoek, dat desniettemin aan den zerkhouwer PIETERS onverlet moet blijven zijn regt om het bedrijf van zerkhouwer aldaar uit te oefenen. — Ter visie.

7) *Rapport van burg. en weth. omtrent het adres van* E. BLINK, *over de onderhandsche verhuring van jagtregten.* — Op grond dat burg. en weth. niet overtuigd zijn, dat het in het belang der gemeente is af te wijken van de openbare verhuring en het verzoek van adressant ook finantiëel minder aan te raden is, adviseren zij aan adressant te kennen te geven, dat aan zijn verzoek geen gunstig gevolg kan worden gegeven. — Overeenkomstig besloten.

8) *Legger van de wateren, bruggen, en waterwerken in de gemeente Groningen.* — Hierop zijn geene bezwaren ingekomen en wordt hij diensvolgens vastgesteld.

9) *Suppletoir kohier van de stedelijke belasting bij hoofdelijken omslag over* 1856. — Besloten deze zaak met de ingekomen adressen te behandelen in eene vergadering met gesloten deuren.

10) *Rapport der veencommissie van hare verrigtingen over* 1856. — Voor kennisgeving aangenomen.

11) *Ontwerp-overeenkomst met de kerkvoogden der Ned. hervormde gemeente te Sappemeer.* — Besloten het ontwerp aan de kerkvoogden aan te bieden en hun welmeenen daarop te verstaan.

12) *Rapport omtrent de herstelling van den walmuur bij de Kijk-in-'t Jatsboog*, bij monde van den heer TRIP. — De commissie keurt het plan goed op de gronden van de voordragt en adviseert te besluiten tot de vernieuwing van den zuidelijken walmuur, de herstelling van den noordelijken walmuur en pilaar en het bouwen van een nieuwen zuidelijken pilaar, onder nadere goedkeuring van het bestek en de voorwaarden van uitbesteding door den raad. — Ter visie.

13) *Bestek voor den aanbouw van eene klapbrug te Foxhol.* — De heer TRIP doet opmerken, dat de oude klapbrug 30 jaren dienst gedaan heeft. — Ter visie.

14) *Rapport omtrent het verzoek van mr.* H. V. GIFFEN, *tot uitbetaling van eene verloren gegane coupon van eene geldleening der gemeente*, bij monde van den heer V. ITTERSUM.

Na herinnering aan de gronden, waarop vroeger besloten was op dit verzoek afwijzend te beschikken, deelt de commissie mede, dat adressant zich thans beroept op de verjaring van de coupon, dat de commissie echter in dezen met adressant verschilt van gevoelen. Zij geeft nader de gronden op, waarop haar gevoelen steunt en voegt er bij, dat ook de raad haar gevoelen schijnt te deelen, door in de voorwaarden omtrent de geldleening de bepaling op te nemen, dat de coupons na vijf jaren verjaren, terwijl de commissie twijfelt, of niet de adressant ook dit gevoelen is toegedaan, daar hij aanbiedt eene kwitantie te teekenen voor de betaling van de coupon en te verklaren afstand te doen van alle regt ingeval de coupon later weder te voorschijn mogt komen. Zij adviseert derhalve het verzoek te wijzen van de hand. — Ter visie.

De deuren der vergadering worden gesloten.

AANBESTEDING.

GRONINGEN, 19 Jan. Heden morgen had in een der vertrekken van het raadhuis de aanbesteding plaats van 1) het onderhoud van den wal langs de hoofdvaart van Foxham naar Zuidbroek, lang p. m. 9500 ell.; 2) het onderhoud van den wal en kaaijing langs de hoofdvaart van Zuidbroek naar Scheemda, en van de kaaijing en den trekweg langs de hoofdvaart van de Eexta naar Winschoten, p. m. lang 13,500 ell., op beide perceelen was ingeschreven door H. G. LIJNINGA, als: 1) voor ƒ 997,55 en 2) voor ƒ 560,99, beide voor het jaar 1857.

Ook had nog terzelfder plaatse de aanbesteding plaats van de levering van ongeveer 50,000 vierkante egaal gehakte straatkeijen, ingeschreven voor ƒ 83,97, ƒ 83,37 en ƒ 83,24, zijnde het laatste van de heeren KLOOTS en ZOON.

Door den Commissaris des Konings in deze Provincie, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, zal in een der vertrekken van het Provinciehuis alhier, in het bijzijn van den Hoofd-Ingenier van den Waterstaat in het 1ste District, onder nadere approbatie, in het openbaar, bij enkele inschrijving, vóór ieder perceel afzonderlijk, worden aanbesteed:

Op Maandag den 26sten Januarij, des middags te 12 uur:

A. *Het vernieuwen van een gedeelte der beschoeijing langs de noordzijde van de haven buiten de Apoort te Groningen, lang* 102 *ellen.*

B. *Het verhoogen der kruin van den Zeedijk ten noordwesten van Delfzijl.*

C. *Het maken en plaatsen van vier tolboomen met de noodige scheringen op den weg van Appingedam naar de Oostwolderpolderzijl.*

D. *De vijf eerste perceelen van het leveren van materialen tot het onderhouden der provinciale en groote wegen van de 2de klasse in de provincie Groningen, in* 1857, *in veertien perceelen, te weten:* het 1ste perceel. Weg van Onderdendam naar en door Uithuizermeeden; 2de perceel, Weg van Onderdendam naar Warffum; 3de perceel, Weg van Middelstum naar de Loppersummerklap; 4de perceel, Weg van Groningen naar Stroobos en van Enumatil naar de Zandhoogte; 5de perceel, Weg van Appingedam naar Noordbroek.

Op Maandag den 2den Februarij, des middags te 12 uur: De vijf volgende perceelen van de leverantie, hierboven onder D. vermeld, te weten: het 6de perceel, Weg tusschen Groningen en het tolhek te Onderdendam met het daarbij behoorend jaagpad; 7de perceel, Weg tusschen het tolhek te Onderdendam en Zoutkamp met de daarbij behoorende jaagpaden; 8ste perceel, Weg van Martenshoek tot den dam te Noordbroek; 9de perceel, Weg van den dam te Noordbroek tot Winschoten; 10de perceel, Weg van Winschoten naar de Morige.

Op Maandag den 9den Februarij, des middags te 12 uur: De vier laatste perceelen van de leverantie, hiervoor onder D vermeld, te weten: het 11de perceel, Weg van Appingedam tot Kokshorn met den zijtak naar Bierum; 12de perceel, Weg van Kokshorn tot Loppersum met de zijtakken naar Spijk en 't Zandt; 13de perceel, Weg van Appingedam tot de Termunterzijl; 14de perceel, Weg van de Termunterzijl tot naar de Oostwolderpolderzijl.

De gadingmakenden kunnen van de begrootingen van kosten van voorschreven werken en leverantiën ter provinciale griffie kennis nemen, terwijl de bestekken op de gewone plaatsen ter lezing zullen liggen, en kunnen nadere informatiën worden aangevraagd bij den hoofd-ingenieur en bij den ingenieur van den waterstaat te Groningen.

KERKNIEUWS.

Ds. A. P. A. DU CLOUX is nu ten derdenmale met algemeene stemmen beroepen tot predikant bij de Herv. gemeente van 's Gre- [illegible]

ADVERTENTIËN.

VERSLAG OVER HET

FONDS DER HOOGLEERAREN

GRONINGEN

tot aanmoediging van Studie;

van September 1855 *tot September* 1856.

Het FONDS tot aanmoediging der Studiën aan deze Hoogeschool gaat langzaam, maar geregeld vooruit en begint reeds zijnen nuttigen invloed te doen gevoelen. Behalve toch dat er [illegible] dezen [illegible] de twee *beurzen*, waarvan in ons vorig Verslag gesproken is, elk van *f* 160, uitbetaald zijn, is er ook nog eene kleine som toegestaan ten dienste der Bibliotheek dezer Hoogeschool voor onderscheidene uitgaven, welke minder wel onder de *gewone* uitgaven konden gerekend worden. Daar het nut der Akademische Boekerij zich over de *geheele* Hoogeschool uitstrekt, en zij een belangrijk hulpmiddel is voor alle vakken van studie, niet alleen in, maar ook buiten deze Stad, en daar deze Boekerij, wij mogen er dit wel bijvoegen, in de beste orde wordt gehouden, meenen wij, dat het nuttig zijn zal met de ondersteuning der Akademische Boekerij, zoo noodig tot een iets verhoogd bedrag, voort te gaan.

Wij gelooven dit een en ander te kunnen doen, zonder het Kapitaal van het Fonds aan te tasten, omdat wij, in den nu verloopen tijd, weder belangrijke ondersteuning van onderscheidene kanten hebben mogen genieten.

Behalve toch de algemeene en in vorige Verslagen genoemde bijzondere bijdragen der Hoogleeraren alhier, hebben wij weder van nagenoeg dezelfde Personen als vroeger, zoowel binnen als buiten de Stad, de jaarlijksche bijdragen van *f* 20, *f* 15, *f* 10, *f* 7, *f* 5, *f* 3 of *f* 2,50 en daarenboven buitengewone bijzondere geschenken van *f* 30, *f* 25 en *f* 15 ontvangen, hebben eenige oud-leerlingen onzer Hoogeschool [illegible] jaarlijksche toelage [illegible] als in het vorig [illegible]; maar hebben zich nu ook eenige Personen tot [illegible] en [illegible] belangrijk [illegible] ons doen toekomen, terwijl de Heer Mr. [illegible] BUMA aldaar, als [illegible] van het Fonds, de zorg voor de belangen daarvan wel op zich heeft willen nemen.

In het bijzonder meenen wij ook niet onvermeld te mogen laten, dat een voormalig Hoogleeraar aan deze Hoogeschool ons voor het Fonds eene aanzienlijke bijdrage gezonden heeft; terwijl de Boekhandelaar W. EEKHOFF, te *Leeuwarden*, eenige Exemplaren van de bij hem in drie Deelen uitgekomene *Oeuvres philosophiques de* F. HEMSTERHUIS, ter onzer beschikking gesteld heeft. Zijn er dus onder de Begunstigers van het Fonds of anderen, Personen die zich dat Werk (voor *f* 7,50) willen aanschaffen, dan kunnen zij dit bij een der ondergeteekenden verkrijgen, die zich ook gaarne tot het geven van alle inlichtingen over het Fonds en tot het ontvangen van Giften enz. bereid verklaren.

GRONINGEN, Januarij 1857.

H. C. VAN HALL.
P. HOFSTEDE DE GROOT.
H. NIENHUIS.

Natuurkundig Genootschap.

Op HEDEN, WOENSDAG den 21sten Jan., te *zes* uur. Sprekers: Prof. P. J. VAN KERCKHOFF en Prof. W. A. ENSCHEDÉ.

A. W. ALINGS, *Secretaris*.

ZEEMANS-COLLEGIE DE GRONINGER EENDRAGT,

VERGADERING ten Huize van de Wedw. BONTEKOE, op DONDERDAG den 22sten Januarij 1857, des avonds te 7 uur.

Namens het Bestuur:
J. H. WIJNNE,
Secretaris.

*** GEWONE BESLOTENE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der **MAATSCHAPPIJ tot Nut van 't Algemeen**, op MAANDAG den 26sten Januarij 1857, des avonds te 7 uur, in het CONCERTHUIS in de Poelestraat. — UITDEELING der EEREPRIJZEN aan de KWEEKELINGEN der Departements-Kweekschool. — VOORSTELLEN voor de PUNTEN van BESCHRIJVING ter Algemeene Vergadering. — VERSLAG der COMMISSIE over de SCHOOL voor GYMNASTIE, ENZ.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

De Spaarbank,

opgerigt door het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ: ***Tot Nut van 't Algemeen*,** is bij voortduring in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS geopend des **MAANDAGS te 8 uur**, en zullen COMMISSARISSEN aldaar op ***den* 19*den*, 23*sten*, 26*sten en* 29*sten Januarij* 1857**, zitting houden van 3 tot 5 uur tot het **uitbetalen** of **bijschrijven** der **RENTE.** Wordende een ieder, ter bevordering van de geregelde Administratie uitgenoodigd, deze *hiertoe op de vermelde dagen aangebodene gelegenheid niet ongebruikt te laten voorbijgaan.*

Namens Commissarissen der Spaarbank:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

VOCAAL- EN INSTRUMENTAAL CONCERT

te GEVEN DOOR DE HEEREN

C. von KÖNINGSLÖW en ***M. HAGEMAN*,**

op VRIJDAG den 23sten Januarij, in de Concertzaal alhier.

KAARTJES zijn van **heden** af te bekomen aan het CONCERTHUIS, tegen *f* 1.

ENTREE op den dag van het **CONCERT** *f* 1,49.

Winterbal.

HEEREN, die **LEDEN** wenschen te worden, worden verzocht zich vóór de **BALLOTAGE**, die **den 1sten Februarij** te één uur in het CONCERTHUIS zal gehouden worden, **aan te melden.**

Namens de Directie:
H. D. GUYOT,
Secretaris.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

P. D. DIJKHUIJSEN,
van *Elburg*;
en
M. M. WISSEMANN.

WINSCHOTEN, 16 Januarij 1857.

*** Getrouwd:

B. HAZENBERG
en
M. C. HAVINGA.

GROOTEGAST, 19 Januarij 1857.
Algemeene kennisgeving.

*** Op den 15den Januarij 1857 is te *Hellum* van een' ZOON bevallen M. B. J. TJASSENS KEISER—CRAMER VON BAUMGARTEN.

*** Bevallen van een' *ZOON* A. DE VISSER — [illegible]INGER.

GRONINGEN, 17 Januarij 1857.

*** Bevallen van een' ZOON J. N. BENDIX, Echtgenoot van

M. DE WAAL.

GRONINGEN, 17 Januarij 1857.

*** Bevallen van een' ZOON C. M. ZUMWALDE, geliefde Echtgenoot van

B. T. SCHIESTER.

GRONINGEN, 18 Januarij 1857.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON C. BOS, geliefde Echtgenoot van

P. J. VOKKELMAN.

GRONINGEN, 18 Januarij 1857.

*** Bevallen van een' ZOON W. KRANENBORG, geliefde Echtgenoot van

L. M. SCHUKKING, JR.

ANNERVEENSCH-KANAAL, 18 Januarij 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER F. M. ENGELER, geliefde Echtgenoot van

P. J. T. A. BATTAERD,
Gep. Luit. Kolonel.

GRONINGEN, 20 Januarij 1857.

*** Op den 19den Januarij 1857 overleed de Heer B. E. VAN DER DONCK, ten Huize van den Heer J. STOLTE, te *Eelde.*

*** Met den aanvang van dit jaar zijn de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA** Drukkers en Uitgevers geworden van het

PROVINCIAAL BLAD

voor de Provincie *Groningen*;

weshalve allen die zich alsnog daarop wenschen te abonneren, verzocht worden zich tot hen te willen wenden.

De prijs is gesteld op 15 Cent per vel.

Voorts is bij genoemde Uitgevers verkrijgbaar:

HET REGLEMENT VAN POLITIE

voor de Gemeente *Groningen*,

vastgesteld door den Raad in zijne vergadering van den 7den Junij 1856.

De prijs van dit Reglement is 15 Cent.

Nog wordt door genoemde Uitgevers met goed succes gedebiteerd:

I. Prof. *P. HOFSTEDE DE GROOT et L. G. PAREAU*, **Encyclopaedia Theologi Christiani.** Editio tertia, aucta et emendata. Prijs *f* 2,10.

II. Prof. *L. G. PAREAU et P. HOFSTEDE DE GROOT*, **Compendium Dogmatices et Apologetices Christianae.** Editio tertia, aucta et emendata. Prijs *f* 2,75.

III. Prof. *B. H. LULOFS*, **DE DECLAMATIE,** of de Kunst van DECLAMÉREN of RECITÉREN en van de MONDELIJKE VOORDRAGT of UITERLIJKE WELSPREKENDHEID in het algemeen. Prijs *f* 3,90. — Nog slechts weinige Exemplaren zijn van dit gunstig ontvangen werk voorhanden.

IV. Prof. *B. H. LULOFS*, **Verhandeling** over den tijd van den **eerst regten aanvang** en **vroegsten bloei** onzer oude, bepaaldelijk gezegde **Nederlandsche Letterkunde,** en wel inzonderheid over het ongegronde van het gevoelen dergenen, welke op stout beslissenden toon dien bloei voor een deel reeds in de **twaalfde eeuw** stellen. Prijs *f* 1,50.

V. Prof. *P. HOFSTEDE DE GROOT*, **Wenken over de eigene Studie,** voor jeugdige Onderwijzers in de Lagere Scholen. Prijs *f* 0,50.

VI. Dr. *A. SMITH*, **Geschiedenis van de Provincie Groningen,** van het begin onzer tijdrekening af, tot aan den jare 1848; handelende over de aloude en tegenwoordige Gesteldheid, Oorlogen, Watervloeden en andere merkwaardige gebeurtenissen in deze Provincie. Met eene Kaart, op welke de plaatsen zijn aangewezen, sedert den jare 1277 door den *Dollard* verzwolgen. Prijs *f* 5,00.

VII. *H. DIJKEMA*, **Winterreis door RUSLAND,** gedaan in het jaar 1841. Met eene Kaart. Prijs *f* 3,20.

Dat de Schrijver de verwachting, die men van zijn vroeger geschrift had gekoesterd, niet heeft teleurgesteld, toont de talrijke inteekening, die ook dit Werk mogt te beurt vallen.

VIII. **Leven, Denken en Werken van JOHANN KASPAR LAVATER.** Naar het Hoogduitsch van *Dr. FERDINAND HERBST*. Prijs *f* 3.20.

De Werken van LAVATER zullen zekerlijk wel altijd gezocht blijven, zoolang het Christendom zijne ware vereerders zal blijven bezitten.

Extract.

Bij Vonnis der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, van den negenden Januarij 1800 zevenenvijftig, op de Expeditie in debet geregistreerd, is **JANTJE VAN BRUGGEN**, thans verpleegd wordende in het Krankzinnigen-Gesticht te *Zutphen*, ter zake van KRANKZINNIGHEID gesteld onder **CURATELE.**

I. L. SCHAAP,
Procureur.

KENNISGEVING.

Telkens **bij invallenden dooi** zal de **STRAATWEG** van *WINSUM* naar *GRONINGEN* voor alle **Vrachtwagens** worden **GESLOTEN.**

In naam van Commissarissen enz.:
J. KEIZER.

VERGADERING

van de **AANDEELHOUDERS** in de **GEBOUWEN** en den **TUIN** bij de SOCIETEIT ***DE HARMONIE*** in gebruik, op MAANDAG den 26sten Januarij 1857, des avonds te 8 uur, in een der Lokalen van de Societeit.

Namens het Bestuur:
J. H. GEERTSEMA, C.z.,
Secretaris.

KENNISGEVING.

De ondergeteekenden, DIRECTEUREN van de gevestigde **MAATSCHAPPIJEN** te *OUDE PEKELA*, *NIEUWE PEKELA* en *SAPPEMEER*, maken door deze algemeen bekend, dat de TAXATIE der ZEESCHEPEN, zoo als die thans in hunne STATUTEN zijn gesteld, over het Compactjaar 1800 en zevenenvijftig met **tien Gulden** per TON worden **VERHOOGD** over alle in hunne MAATSCHAPPIJEN op te nemen Schepen, uitgezonderd de Schoonerschepen, welke **vijf Gulden** per TON zullen worden **VERHOOGD.**

Den 12den Januarij 1857.

H. W. KIERS & ZONEN.
M. M. POTT & L. E. TIKTAK.
H. B. TER SPILL & T. VENEMA, A.z.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA,** Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 27sten Januarij 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek ter Verkoop worden aangeboden:

I. Eene nette en ruime KOOPMANS BEHUIZING, thans ingerigt voor eene ***SLAGTERIJ*,** staande Zuidzijde aan de Noorderhaven te *Groningen*, get. I 226, door J. BRINKMAN in huur bewoond.

II. Eene nette BEHUIZING met grooten MOESTUIN daarachter, en afzonderlijk verhuurd wordende WOONKAMER, staande buiten de Boteringepoort te *Groningen*, get. V 9 en 9*a*, door J. B. BARTELDS in eigendom bewoond.

III. Eene BEHUIZING met ACHTERHUIS en OPEN PLAATSJE er achter, staande Zuidzijde in het Appelstraatje te *Groningen*, lett. M, no. 123, door J. BIERLING in eigendom bewoond, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 2—15.

IV. Eene WOONKAMER, staande naast de voorgaande, get. M 123*a*, door de Wedw. GOLBACH in huur bewoond.

V. Eene VOOR- en ACHTERKAMER met TUINTJE er achter, staande Zuidzijde in het Appelstraatje te *Groningen*, get. L 273.

VI. Drie WOONKAMERS onder één Dak, met ruime ZOLDERS, en grooten TUIN er achter, staande Zuidzijde in het Appelstraatje te *Groningen*, get. L 276², 276³ en 276⁴, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 6—00.

VII. Twee WOONKAMERS, staande Noordzijde in eene Steeg in de Nieuwe Boteringestraat te *Groningen*, get. N 109² en 109³.

VIII. Eene WONING met ACHTERHUIS en BLEEKVELD, staande in den Hanebijtersgang te *Groningen*, get. S 202.

IX. Eene DITO, staande naast de voorgaande, get. S 203.

X. Eene WOONKAMER, staande Zuidzijde op de Nieuwstad, in een Gangje, te *Groningen*, get. T 148ᶜ, door VEENHOF in huur bewoond.

XI. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Akerk te *Groningen*, no. 441.

XII. Eene DITO, mede in de Akerk te *Groningen*, no. 452.

XIII. De GRONDPACHT van eene BEHUIZING in de Pelsterstraat te *Groningen*, toebehoorende aan H. H. SPRIK, groot *f* 11—25, verschijnende jaarlijks op den 1sten Mei.

Alles te aanvaarden den 1sten Mei 1857.

XIV. Eene nette BEHUIZING, staande op het Monnikenholm, get. G 158, door DE VRIES in huur bewoond.

XV. Eene WOONKAMER, staande Zuidzijde in den Uurwerkersgang, get. I no. 13.

Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag van 10—12 en van 2—4 uur.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

*** Na bekomene Regterlijke Autorisatie, zal, op nader te bepalen tijd en plaats, publiek worden verkocht:

I. Ongeveer 3½ B. GROENLAND, gelegen te *Stroobos*.

II. Het NOORDHORNER TOLHEK, gelegen aan de Vaart van *Groningen* op *Stroobos*, onder *Noordhorn*.

III. Eene HELLING te *Groningen*, buiten de Apoort, aan het Hoendiep.

Alle welke Goederen behooren aan de Geregtigden in het Veer van *Groningen* op *Stroobos*, *vice versa*.

J. H. GEERTSEMA, C.z.

*** Ten overstaan van *Mr.* **W. LAMAN TRIP,** Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 29sten Januarij 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek te koop worden aangeboden:

I. De EIGENDOM van 49 B., 75 R., 56 E. BEHUISD LAND, gelegen onder de Gemeente *'t Zandt*, nabij het Zandster Voorwerk, bij MENNO GEERTS BOS onder bekl. in gebruik, voor eene jaarl., op Midw. versch., huur van *f* 437—25.

II. ADIDEM van ruim 12 Bunders LAND, gelegen te *Uithuizermeeden*, bij ALJE MARTENS SIJTSEMA onder bekl. in gebruik, voor eene jaarl., op Midw. versch., huur van *f* 115—00.

III. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Martinikerk te *Groningen*, get. no. 585, nabij den Predikstoel.

IV. Vijf WOONKAMERS, met OPEN GROND er achter, get. L 247—251, staande en gelegen in den Kruisstraten Dwinger te *Groningen*, doende te zamen 's jaars tot grondpacht *f* 1—00; wordende door de Wedw. HOFFMAN en anderen in huur bewoond en gebruikt.

Om te aanvaarden: Perc. I en II dadelijk en III en IV op den 1sten Mei a.s. Te bezien: perceel III op den dag van Verkoop en IV mede op dien dag en des daags bevorens, beide des namiddags van 2—4 uur.

NB. Over Perc. IV kan de helft van den Koopschat, naar 4½ pCt. Interest, onder 1ste Hypotheek blijven uitstaan.

De geannonceerde Verkooping op VRIJDAG den 23sten dezer, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt alhier, zal op dien dag **geen plaats hebben.**

Mr. W. LAMAN TRIP, *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 2den Februarij 1857, des voormiddags te 10 uur, voor de Behuizing van wijlen de Weduwe G. MINHOLTZ, Westzijde aan het Schuitendiep, tusschen de St.-Jans- en Poelestraten, te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Onderscheidene zeer nette **MEUBILAIRE** en andere **ROERENDE GOEDEREN,** als: EIKENHOUTEN KABINET, DITO BUREAU, HALVE KASTKLOK, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER, TIN, IJZER- en BLIKGOED, en hetgeen meer zal worden gepresenteerd. Te bezien Zaturdag bevorens van 10—12 en van 2—4 uur.

VERKOOPING VAN MAHONIEHOUT.

MAANDAG den 26sten Januarij 1857, 's morgens te 11 uur, zal in het VERKOOPHUIS in de Oosterstraat te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Eene aanzienlijke hoeveelheid **MAHONIEHOUTEN BLOEMPLATEN,** welke te bezien zullen zijn Zaturdag bevorens, des morgens van 10—12 en des namiddags van 2 - 4 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN,** Notaris te *Onderdendam*, zal, op DONDERDAG den 22sten Januarij 1857, des avonds te 6 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Bedum*, bij Strijkgeld presenteren te verkoopen:

Eene wèldoortimmerde, ruime **BEHUIZING,** no. 84, met twee WOONKAMERS, PUT, en STALLING voor 4 Koeijen en 2 Paarden, zeer gelegen staande aan het Trekdiep in het Dorp *Bedum*; waarin sinds jaren een ***WINKEL*** en ***HERBERG*** is uitgeoefend; met den GROND en HEEMSTEDE; alles vrij en eigen, toebehoorende aan en bewoond door WILLEM W. MOORLAG en Vrouw.

Waarover een gedeelte der Kooppenningen naar 4½ pCt. kan beleend blijven.

Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN,** Notaris te *Onderdendam*, zal, op DINGSDAG den 27sten Januarij 1857, des avonds precies te 6 uur, ten verzoeke en ten Huize van KLAAS J. HOMAN, te *Uskwert*, publiek, bij Strijkgeld presenteren te verkoopen:

Zijne voor **vier jaren** geheel nieuw getimmerde

KAPITALE BEHUIZING

en **ruime SCHUUR,** zijnde eene ***HERBERG*,** met de VASTE BEKLEMMING van den GROND, HEEMSTEDE en TUIN, groot pl. m. 12 Ned. Roeden, doende 's jaars tot vaste huur *f* 10—00. — Alles staande en zeer aangenaam gelegen aan den Grindweg naar *Warffum*, aan het Dorp *Uskwert*.

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

Boeldag

van 8jarig **ELZEN KAPHOUT** en eenige **ESSCHEN**, nabij *Foxhol* en te *Leinwijk*, alwaar men zal beginnen te tien uur, op **DONDERDAG den 22sten Januarij 1857.**

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA, *Nots.*

GROOTE VERKOOPING.

De Erven L. BAVINGH, te *Zuidvelde*, zijn voornemens, ten overstaan van Mr. **A. HOMAN,** Notaris te *Vries*, op **ZATURDAG den 24sten Januarij 1857**, ten Huize van de Wedw. VAN DER MOLEN, te *Vries*,

Overtuigd dat de gemeedelijke schrijver van het artikel in het *Handelsblad* van den 22sten December l.l., geteekend PHILALETHES ANONYMUS, het ons niet kwalijk nemen zal, dat wij zijne mededeeling zoo veel mogelijk onder het oog van het lezende publiek zoeken te brengen, schreven wij niet het aan andere Nieuwsbladen als Advertentie ter plaatsing te zenden.

NOG IETS OVER BARRY'S DU BARRY'S REVALENTA ARABICA.

EEN WOORD AAN GENEESKUNDIGEN EN LEEKEN,

DOOR EEN MEDICINAE DOCTOR.

Ofschoon ik nog nimmer de pen opnam, om in een niet wetenschappelijk blad eene geneeskundige kwestie te behandelen; ofschoon ik hoogst afkeerig ben om het publiek te mengen in geschillen tusschen geneeskundigen, welke dat publiek niet kan beoordeelen, vond ik nogtans aanleiding tot de volgende regelen in het geschrijf (polemiek mag ik het niet noemen) van een practiserend Geneesheer en J. H. S. uit *R*.... De eerste is, naar het schijnt, niet ongunstig gestemd jegens de Revalenta Arabica, de laatste daarentegen hevig tegen haar ingenomen. Reeds eerder zoude ik mijne meening hieromtrent aan het publiek kenbaar gemaakt hebben, maar ik wilde vooraf de verzekering erlangen, dat beide gemelde heeren over deze zaak de pen voor goed hadden nedergelegd.

Naar mijne overtuiging, is de Revalenta Arabica geene zelfstandigheid waartegen wij gehouden zijn het harnas aan te trekken. Immers elk gemoedelijk arts, die het der moeite waardig geacht heeft, om haar in hare werking van nabij gade te slaan, zal met de hand op het hart moeten bekennen: 1) Dat het geen geneesmiddel is en ook als zoodanig niet eene positive uitwerking heeft; dat dus de verkoopers in hun volle regt zijn, wanneer zij het met den naam van voedsel bestempelen. 2) Dat hij nimmer na of van haar gebruik eenig nadeelig gevolg gezien heeft; ja zelfs moet ik bekennen, dat ik een kind gekend heb, van zeer fatsoenlijke ouders, hetwelk, omdat de moeder het niet kon zoogen, van de geboorte af aan met de Revalenta was opgebragt, en er zich zeer wel bij bevonden had. Daaruit mogt ik immers op goede gronden besluiten, dat de Revalenta Arabica voor het allerminst niets schadelijks bevatte en handelde ik nu, in uwe oogen, kunstbroeders! zoo verkeerd, wanneer ik mij nimmer tegen het gebruik daarvan verzette, zoo vaak mijne lijders daarop gesteld schenen te zijn, overtuigd als ik was, dat men alleen het schadelijke, maar dan ook met nadruk, moet ontraden? Dikwijls ben ik daardoor dan in staat gesteld, de uitwerking van het langdurig gebruik van dit meel na te gaan en vele gevallen kwamen mij voor, waarin ik de gunstige wending der kwaal slechts aan de Revalenta kan toeschrijven. Nog onlangs bespeurde ik, hoe in eene maagaandoening, welke ik alle regt had aan induratio pylani (maagmond-verharding) toe te schrijven, de Revalenta en uitsluitend de Revalenta benevens ongekookt eiwit en zoete melk verdragen werd en de lijders toestand dragelijk gemaakt heeft.

Maar ook vroegere bestrijders dezer zelfstandigheid heb ik in hunne gronden gevolgd, en wat zijn nu die gronden? 1) Het is te duur! Maar immers kunnen wij bezwaarlijk beoordeelen welke moeijelijkheden of onkosten aan hare bereiding en verkrijging verbonden zijn, daar het toch genoegzaam blijkt, dat de geneeskundigen niet weten wat het is of waar het van daan komt, en er bij gevolg slechts naar raden. Duur en goedkoop is immers slechts betrekkelijk; de vraag blijft of het goed dan of het schadelijk is; de ervaring pleit voor het eerste, en dan is het zeker niet te duur. (*a*) Nu eens heet het erwten-, of boonen- of linzenmeel, omdat het er den smaak van heeft; maar geef beiden afwisselend aan zuigelingen en het antwoord ligt voor ieder gereed. Dan eens, zoo als bij een practiserend Geneesheer, is het Sorghum of Durrha; eene tarwesoort voorkomende aan de Kust van Guinea; ik bestrijd dit geenszins, maar vraag het bewijs; op dezelfde gronden kan ik het afleiden van Canna Coccinea, of zeggen, dat het is de zoogenaamde fecule de tous les mois, en welligt met vrij wat meer grond. Zoo ik mij niet vergis, is er geen andere weg, om de verschillende meelsoorten van elkander te onderscheiden, dan de gedaante der zetmeelkorrels door een goed microscoop gezien; dat zulks door den steller van genoemd artikel geschied is, blijkt geenszins, en nog is deze weg vrij onzeker; ten minste heeft hij mij niet tot mijn doel geleid. 2) Trekken de geneesheeren tegen de Revalenta te velde, om hare snorkerijen in de dagbladen (*b*); maar, ambtgenooten! is er in deze opzigte ook onder ons niet veel onkruid uit te roeijen, onder ons die toch leeren dat de geneeskunde niet tot een handel moet vernederd worden, en moeten wij niet dagelijks met Horatius uitroepen: »*Iliacos intra muros peccatur et extra.*" (Er wordt zoowel binnen als buiten de muren van Ilium gezondigd).

Het is dus noch de duurte van het artikel, noch de wijze van het aan te bieden, welke ons in ons oordeel moeten leiden, want wij zijn niet geroepen, om de beurzen te verdedigen en te beschermen. Het moet bewezen worden of de aangeboden koopwaar al dan niet schadelijk is voor de gezondheid, en is hier het antwoord bevestigend, dan, maar ook dan alleen, moeten wij te wapen roepen, dan moeten wij de handen ineen slaan en met vereende krachten het monster bestrijden, hetwelk een kleinood aanrandt, dat wij geroepen zijn te verdedigen; en die dan het zwaard in de scheede houdt, begaat eene misdaad jegens de maatschappij, verzaakt meineedig zijne pligten, welke hij bij de aanvaarding plegtig bezworen heeft. Kunstbroeders! laat ons alleen datgene bestrijden wat bestreden moet worden, opdat de leek wete, dat het geen willekeur is of bedilzucht, welke ons noopt voor iets te waarschuwen, en dat hij verzekerd kan zijn dat hij nimmer straffeloos die waarschuwing in den wind kan slaan; — en dan eerst zal het niet moeijelijk zijn, om al wat schadelijk is door onzen banvloek te vernietigen, daar geen leek het onderwinden zal, zulk eene zelfstandigheid aan te raken. En daarom steekt uwe wapens op, tegen de onschuldige Revalenta, maar houdt ze benevens uwe krachten gereed tegen vijanden, welke zich onder de gedaante van Holloway-Pillen, enz., enz. vertoonen.

En gij lijders, die vruchteloos naar redding hebt uitgezien, gebruikt gerust uwe Revalenta, waarop gij vertrouwen hebt, en zijt verzekerd, dat in die gevallen, waarin zij al niet baten mogt, zij ten minste in het geringste niet zal schaden. Dit is de verzekering, welke u gegeven wordt door een arts die het hartelijk goed meent met zijne lijdende natuurgenooten; door een arts die belangeloos, oprechtelijk maar tevens onbevooroordeeld zijne overtuiging uitspreekt, maar nogtans schroomt zijnen naam kenbaar te maken en zich bloot te stellen aan de onverdiende verwijten zijner ambtgenooten en zich daarom vooralsnog teekent

PHILALETHES ANONYMUS.

(*a*) Een maaltijd van Revalenta kost slechts van 6 tot 10 cents, naar gelang men groote of kleine bussen neemt; men houde in het oog, dat het eene zeer geconcentreerde zelfstandigheid is, en een lepel vol een geheel bord soep geeft.

(*b*) Hiertegen moeten wij protesteren: wij gelooven, nooit meer dan wat strikte waarheid is gezegd te hebben als wij beweren dat de Revalenta een voortreffelijk middel is om gebrekkige spijsverteringsorganen te verbeteren, het bloed te zuiveren en daardoor meest alle ziekten te genezen, daar meest alle ziekten en kwalen uit slechte spijsvertering en bedorven sappen voortkomen.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.